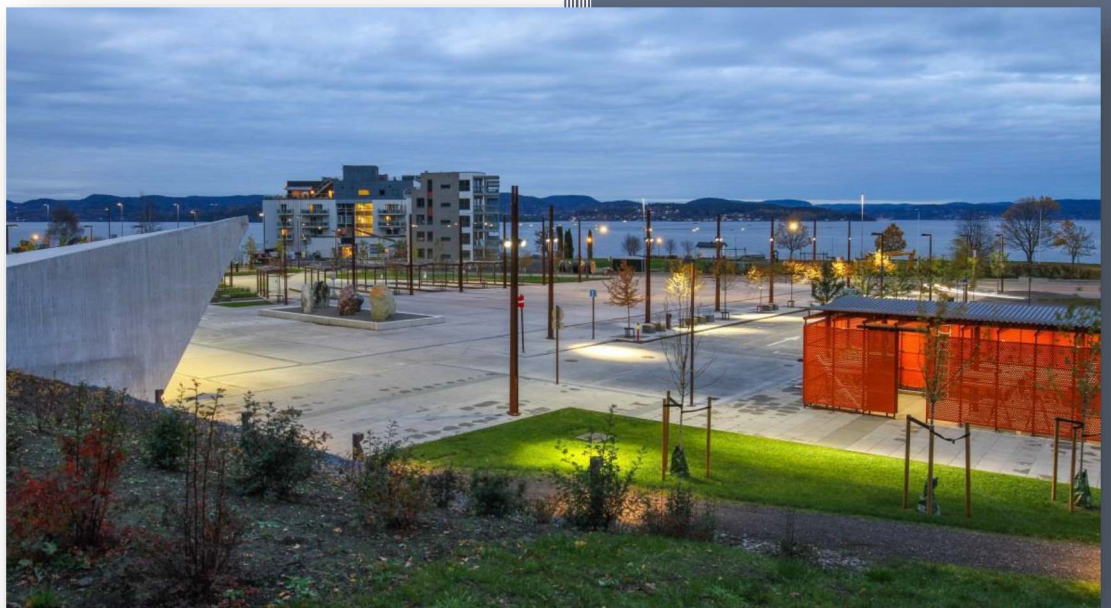

Årsrapport 2018

Holmestrand
kommune

*Behandling:
Formannskap 6. juni 2019
Kommunestyre 19. juni 2019*

Innhold

1	Rådmannens innledning.....	4
2	Årsberetning	5
2.1	Økonomiske resultater	5
2.2	Hovedtrekk – økonomisk utvikling i 2018.....	6
2.3	Resultater på programområdene.....	7
2.4	Investeringer.....	8
2.5	Balansen.....	12
2.6	Hovedtrekk i økonomiplan 2019-2022	20
2.7	Pågående rettsvister.....	21
2.8	Etisk standard.....	21
2.9	Internkontroll 2018.....	22
2.10	Likestilling.....	23
3	Organisasjon.....	25
3.1	Politisk struktur.....	25
3.2	Administrativ struktur	26
3.3	Kommunesammenslåing.....	26
3.4	Beredskap.....	27
3.5	HMS	27
3.6	Klima og energi	30
4	Målrappotertering.....	31
4.1	Kommunens overordnede målsettinger.....	31
5	Økonomiske resultater	32
5.1	Regnskapsresultat 2018.....	32
5.2	Driftsregnskapet	35
5.3	Investeringsregnskapet.....	40
6	Resultater på programområdene	42
7	Administrasjon.....	43
7.1	Økonomiske resultater administrasjon	43
8	Oppvekst og kultur	44
8.1	Økonomiske resultater oppvekst og kultur.....	44
8.2	Status og utfordringer.....	44
8.3	Nøkkeltall	46
9	Helse og velferd.....	48
9.1	Økonomiske resultater helse og velferd.....	48

9.2	Nøkkeltall	49
9.3	Institusjonstjenester	51
9.4	Botilbud med heldøgns bemanning	52
9.5	Aktivisering og arbeid	54
9.6	Hjemmebaserte tjenester	55
9.7	God oppvekst holmestrand	57
9.8	Ungdomslos	57
9.9	Folkehelse	58
9.10	Barne- og familiesenteret	59
9.11	Ergo- og fysioterapitjenesten	60
9.12	Hjelpemiddelhåndtering	61
9.13	Barneverntjenesten	62
9.14	Tiltak for enslige mindreårige flyktninger (EMF)	63
9.15	Tjenestetildeling	64
9.16	Sosiale tjenester	66
9.17	Øvrige prosjekter og hendelser i 2018	68
10	Tekniske tjenester	71
10.1	Økonomiske resultater teknisk	71
10.2	Nøkkeltall	72
10.3	Kommunalteknikk	73
10.4	Plan, byggesak og landbruk	75

1 RÅDMANNENS INNLEDNING

Vi kan se tilbake på et arbeidsintensivt år i 2018 – mange arbeidsgrupper har jobbet godt, og avlagt sine anbefalinger og rapporter. Flere fagområder ble slått sammen i løpet av året – enten i form av vertskommunesamarbeid eller gjennom mer uformelle samlokaliseringer med felles ledelse. Dette vil lette jobben når den formelle sammenslåingen med Sande skal gjennomføres 1.1.2020.

Flere og mer ressurskrevende tjenester, behov for kjøp av institusjonsplasser og plasser i alternative læringsarenaer for elever legger stort beslag på budsjettmidlene innenfor sine respektive virksomheter. Det jobbes med å redusere denne typer kjøp av tjenester, og gi de brukerne som har behov for disse tjenestene, mulighet for å få dekket sine behov i kommunen.

Det merkes at Holmestrand i 2018 var i et oppstartsår – det gikk med mye tid og ressurser til å rydde i budsjetter etter kommunesammenslåingen. Det ble foretatt en del omorganiseringer ganse sent på året i 2017, som medførte at den nye kommunen gikk inn i 2018 med en del feil i budsjettene på virksomhetsnivå – spesielt innenfor Helse og velferd.

De feilene vi har gjort i den første sammenslåingen har også en positiv side i forhold til læring – vi vet nå bedre hva risikoområdene er i en slik sammenslåing, og

hvilke feil vi ikke skal gjenta i sammenslåingen med Sande. Blant de tiltakene som er startet opp nettopp for å avdekke risikoområdene, er prosjektet som PwC er innleid for å «dra oss gjennom». Her skal alle områder og virksomheter gjennomgå med formål å avdekke hva som kan gå galt – både i selve kommunesammenslåingen og i ordinær drift – og peke på tiltak som kan iverksettes for å redusere risikoen.

I skrivende stund er vi i full gang med å planlegge budsjett og drift for 2020. Tiden går fort, og det er snart bare et halvår til neste sammenslåing. Dette gleder vi oss til – det er mange ansatte som nå har vært i en nærmest unntakstilstand i flere år, og som ser frem til at vi skal inn i en normalsituasjon igjen.

Jeg ønsker dere alle en riktig god sommer når den tid kommer.

Hans Erik Utne
Rådmann

2 ÅRSBERETNING

Årsberetningen er en del av rådmannens rapportering til kommunestyret, og ligger som en del av årsrapporten. Årsberetningen er pliktig informasjon etter lov og forskrift, og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet. Det vises til øvrige kapitler i årsrapporten for mer utfyllende informasjon om kommunens økonomiske resultat og måloppnåelse.

2.1 ØKONOMISKE RESULTATER

2.1.1 Regnskapsskjema 1A

Skjema 1A - tall i 1000 kr	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Oppr. budsjett 2018	Regnskap 2017
Frie disponible inntekter				
Skatt på inntekt og formue	-378 357	-362 143	-356 206	0
Ordinært rammetilskudd	-376 146	-380 173	-384 110	0
Skatt på eiendom	0	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	-4	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-33 408	-29 862	-29 862	0
Sum Frie disponible inntekter	-787 915	-772 178	-770 178	0
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter og utbytte	-8 978	-5 856	-5 856	0
Gevinst finansielle instrumenter	-16 207	-10 400	-10 400	0
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	18 043	24 182	24 182	0
Tap finansielle instrumenter	20 714	14 183	300	0
Avdrag på lån	39 389	33 562	33 562	0
Sum Finansinntekter/-utgifter	52 962	55 671	41 788	0
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Til ubundne avsetninger	15 947	15 947	3 270	0
Til bundne avsetninger	4 268	1 400	1 400	0
Bruk av tidl. års regn.messige mindreforbruk	-12 677	-12 677	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-22 758	-22 758	-1 770	0
Bruk av bundne avsetninger	-2 073	0	0	0
Sum Til fordeling drift	-752 246	-734 594	-725 489	0
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	747 955	734 594	725 489	0
Sum Merforbruk/mindreforbruk	-4 291	0	0	0

Tabellen viser overordnede inntekter og utgifter, i hovedsak frie inntekter og finansposter. *Da 2018 er første driftsår for ny kommune, foreligger det ikke regnskapstall for 2017.*

2.2 HOVEDTREKK – ØKONOMISK UTVIKLING I 2018

2.2.1 Driftsinntekter- og utgifter

Dette kapitlet er ikke så omfattende i foreliggende årsrapport som det har vært tidligere. Det skyldes at det ikke er noe å sammenligne med, grunnet at 2018 er kommunens oppstartsår.

De største områdene omtales i forhold til budsjett.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunaltjenesteproduksjon

Det er til dels store overskridelser på disse postene, som eksempel kan nevnes vedlikehold av inventar og utstyr med et merforbruk på 4,3 mill. kroner, transportutgifter (leasingbiler) med et merforbruk på 3,3 mill. kroner, strømutfgifter har et merforbruk på 2,8 mill. kroner, leie av lokaler (bla. Biblioteket) har et merforbruk og datalisenser har et merforbruk på 2,3 mill. kroner.

En de av utgiftene nevnt ovenfor dekkes av engangsmidler (det er f.eks. ombygging og tilpassing av kontorlokaler i Hof og i rådhuset i Sande.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunaltjenesteproduksjon

På denne posten ligger blant annet kjøp av omsorgsplasser innenfor helse og velferd, og kjøp av elevplasser i alternative læringsarenaer. Totalt sett er det en merutgift på vel 10,8 mill. kroner på denne posten.

Lønnsutgifter

Lønnsutgifter er ikke sammenlignet med 2017, men det er grunn til å anta at det har vært en relativt stor økning, noe man også kan se igjen på enkeltvirksomheter som har en stabil drift. Hva økninger utover ordinær lønnsøkning skyldes er et arbeid som nå er iverksatt.

Totalt sett for hele kommunen samlet, var det et merforbruk på lønnsbudsjettet på 20,3 mill. kroner. Det er viktig å huske på at noe av dette er lønnsutgifter som er knyttet til kommunereformen som ikke har et lønnsbudsjett som sådan, men hvor utgiftene dekkes av fond. Dette forverrer bildet litt kunstig. Det kan også legges til at ikke alle vertskommunearbeidene er budsjettert helt korrekt, som også forverrer bildet noe (uten at det innebærer at det totalt sett er merforbruk på vertskommunesamarbeidet.

Frie inntekter

Frie inntekter, som består av skatteinntekter og rammetilskudd, ble samlet sett 12,1 mill. kroner høyere enn budsjettert. Skatteinngangen på landsbasis har blitt bedre enn prognosene gjennom året tilsa. Skatteanslaget lokalt er sterkt påvirket av nasjonal forventning, noe som også henger sammen med den sterke korrelasjonen til utgiftsutjevningen i rammetilskuddet. Det er fra statlig

hold understreket at merinntekten på skatt i 2018 er engangsmidler, som ikke vil videreføres. Rådet er derfor at midlene ikke bør disponeres til varige driftstiltak.

2.2.2 Finansplasseringer

I 2018 gav kommunenes finansplasseringer en negativ avkastning på 4,5 mill. kroner. Dette er et klart dårligere resultat enn de siste årene, men 2018 var et generelt dårlig år for finansavkastning, noe også andre kommuner og institusjoner merket. Finansinntekter er budsjettet med 10 mill. kroner.

Tap og gevinst skal føres månedlig på to ulike poster i regnskapet. Resultatet på negativt 4,5 mill. kroner fremkommer ved et akkumulert tap på 20,7 mill. kroner og en akkumulert gevinst på 16,2 mill. kroner. Senere i årsrapporten blir finansplasseringen omtalt i mer detalj.

2.3 RESULTATER PÅ PROGRAMOMRÅDENE

De tjenesteproduserende virksomhetene hadde samlet i 2018 et merforbruk på vel 8,5 mill. kroner. Dette er noe bedre enn meldt i 3. kvartalsrapport 2018. Det skyldes hovedsakelig at utgifter knyttet til kommunereform var ført feil og forverret bildet. Dette ble korrigert i ettertid.

På grunn av at 2018 var et oppstartsår for kommunen, ble det ført dobbel variabel lønn i desember (periodisering mellom år). Det ble ikke ført variabel lønn i januar, noe det ikke ble tatt tilstrekkelig høyde for i prognosen gjennom året. Det ble ført 10 mill. kroner ekstra i desember, hovedsakelig innenfor Helse og velferd. Dette ble dekket opp på sentralt ansvar, noe som var ekstraordinært for 2018, og som ikke vil dekkes opp for senere år. Resultatet for Helse og velferd er derfor reelt sett en del dårligere enn det som fremkommer av regnskapsresultatet for 2018.

Tabellen nedenfor viser avvik på netto driftsutgifter for det enkelte programområdet i 2018. Det vises ikke sammenligning med tidligere år.

Resultat 2018 per programområde	Regnskap	Budsjett	Avvik
Strategi og utvikling	30 678	32 738	2 060
Økonomi og fellestjenester	35 632	37 950	2 318
Oppvekst og kultur	272 470	269 460	-3 009
Helse og velferd	354 696	349 979	-4 717
Teknisk ¹	57 544	52 335	-5 209
Sum programområder	751 020	742 462	-8 557

¹ Regulert budsjett for teknisk er redusert med 19 mill. kroner i forhold til opprinnelig vedtatt budsjett (ikke med i denne tabellen). Dette er ikke en reell reduksjon. Det ble for noen år tilbake innført at alle indirekte kostnader knyttet til selvkostområdene, skulle være synlig i regnskapet og budsjettet til disse selvkostområdene. Indirekte kostnader som skal være med i selvkostberegningen er f.eks. utgifter til IKT, økonomiavdeling, HR-avdeling, renter og avdrag mv. I løpet av 2018 ble det ansett at slike internkjøp og internsalg ikke er hensiktsmessig, og budsjettet knyttet til disse interntransaksjonene ble nulltet ut, og det posteres da heller ikke slike interntransaksjoner i regnskapet. Indirekte utgifter er selvsagt inkludert i selve selvkostberegningen av gebyrene, som gjøres i et eget fagsystem, *Momentum*.

Strategi og utvikling

Mindreforbruk skyldes at innsparing som følge av kommunesammenslåing gjennomført på øvrige virksomheter er samlet på dette programområdet.

Økonomi og fellestjenester

Mindreforbruk er hovedsakelig knyttet til lønnsutgifter og refusjon på dette fra Sande kommune. Mindreforbruket skyldes flere svangerskapspermisjoner der det ikke er erstattet med vikar.

Oppvekst og kultur

Merforbruk skyldes i hovedsak økte utgifter knyttet til refusjonskrav for barnehage- og skoleplasser i andre kommuner. I forbindelse med sammenslåingsprosessen mellom Hof og Holmestrand ble det i budsjettarbeidet for 2018 ikke tatt tilstrekkelig høyde for økte transportutgifter. Det har vært merutgifter på dette området.

Helse og velferd

Merforbruket skyldes i hovedsak kjøp av plasser, en ekstra nattevakt på sykehjemmet, kjøp av vikartjenester, samt noe merforbruk på legevakt. I tillegg har det blitt flere brukere, samt gjennom året en reduksjon av funksjonsnivået på noen eksisterende brukere, som har gitt et ytterligere merforbruk.

Teknisk

Det er en overskridelse på brøytebudsjettet. Videre er helårsvirkning for leie og drift av biblioteket ikke tatt høyde for fullt ut.

2.4 INVESTERINGER

Investeringsregnskapet for 2018 viser 104,1 mill. kr investert i anleggsmidler. Tallet er ekskl. egenkapitaltilskudd til KLP. Investeringene fordeler seg etter følgende hovedformål:

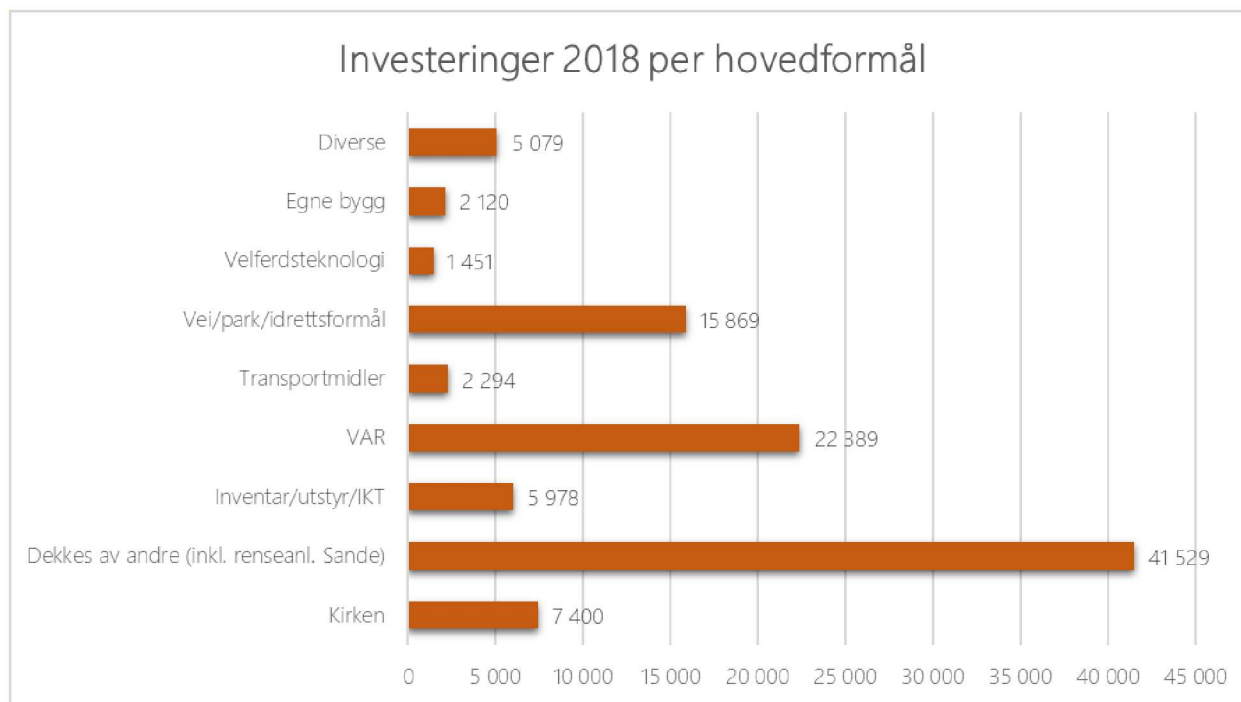

Fig: investeringer etter hovedformål, brutto investeringsutgifter. Tall i hele tusen.

Det er investert 22,4 mill. kr i prosjekter knyttet til VAR-formål. Dette er gjeld som i hovedsak betjenes av eksterne parter, og som derfor ikke påvirker gjeldsnivået som skal betjenes av kommunens frie inntekter. Tilsvarende vil gjelde for posten *dekkes av andre*, som består av investeringer tilknyttet Solsiden og Sandes andel av det nye renseanlegget.

Investeringene til vei, park og idrettsformål på til sammen 15,9 mill. kr inneholder blant annet ballbinge Hof skole, flerbrukshall Botne skole, Hvitstein stadion, turvei mot Sande, samt turløype Bråtan – Hof.

En komplett oversikt over investeringsprosjektene finnes i regnskapsskjema 2B nedenfor.

2.4.1 Regnskapsskjema 2A – finansiering av investeringer

Skjema 2A - tall i 1000 kr	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Oppr. budsjett 2018	Regnskap 2017
<i>Finansieringsbehov</i>				
Investeringer i anleggsmidler	104 109	177 108	219 833	0
Utlån og forskutteringer	27 483	30 000	30 000	0
Kjøp av aksjer og andeler	4 708	2 000	2 000	0
Avdrag på lån	6 798	0	0	0
Avsetninger	11 211	6 873	0	0
Sum Finansieringsbehov	154 308	215 981	251 833	0
<i>Ekstern finansiering</i>				
Bruk av lånemidler	-119 684	-203 531	-221 026	0
Tilskudd til investeringer	-1 005	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 261	-9 450	-27 807	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-24 328	-1 000	-1 000	0
Sum Ekstern finansiering	-152 278	-213 981	-249 833	0
<i>Intern finansiering</i>				
Bruk av avsetninger	-2 030	-2 000	-2 000	0
Sum Intern finansiering	-2 030	-2 000	-2 000	0
Sum Udekket/udisponert	0	0	0	0

2.4.2 Regnskapsskjema 2B – investeringer

Skjema 2B - Investeringsprosjekter	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik
Tilskudd kirken	7 400	7 400	0
IKT	4 006	4 100	94
Flygel Biorama	94	57	-37
Digitale tavler	506	500	-6
Utstyr til Kunst og håndverk og naturfag	131	200	69
Inventar i skolene	0	300	300
Ballbinge Hof skole	0	800	800
Gausetangen barnehage (utvidelse)	186	0	-186
Holmestrand bibliotek	209	0	-209
Velferdsteknologi	1 451	2 000	549
Inventar og utstyr helse og velferd	1 032	1 223	191
Inventar og utstyr v/sykehjemmet	0	1 060	1 060
Ny Kleiverud skole	311	200	-111
Flerbrukshall Botne skole	6 008	7 000	992
Hvitstein stadion oppgradering	219	8 000	7 781
Minde	391	200	-191
Flersenterbygg Hof	1 232	0	-1 232
Turvei mot Sande	1 949	2 033	84
Turvei mot Sande - tunell	868	5 000	4 132
Feiebil	2 294	2 300	6
Turløype Bråtan - Hof	5 698	3 600	-2 098
Vei Sjøskogen/Kleivan-området	365	0	-365
Lager Biorama m.m.	0	350	350
Sekkepost teknisk	463	5 000	4 537
Trafikksikkerhet	1 096	1 000	-96
Kunstgressbane Hof	-334	0	334
Backergården	0	3 000	3 000
Tomtesalg Veset	51	0	-51
Vann	18 363	19 400	1 037
Solsiden (faktureres Solsiden Holmestrand)	3 341	3 103	-238
Avløp	2 385	19 400	17 015
Renseanlegg Holmestrand	1 641	19 881	18 241
Renseanlegg Sande	38 188	60 000	21 812
Diverse felles	2 504	0	-2 504
Div ikke finansiert	2 061	0	-2 061
TOTALT	104 109	177 108	72 999

2.5 BALANSEN

Balansen viser verdien av kommunens eiendeler per 31.12.18, og hvordan eiendelene (anleggs- og omløpsmidler) er finansiert med henholdsvis egenkapital og gjeld.

Balansen i 1000 kr	Regnskap 2018	Regnskap 2017 ²	Endring
Anleggsmidler	2 817 615	2 675 723	141 892
Omløpsmidler	728 954	667 320	61 634
Sum eiendeler	3 546 569	3 343 043	203 526
Egenkapital	-707 744	-699 652	-8 092
Langsiktig gjeld	-2 679 388	-2 487 554	-191 835
Kortsiktig gjeld	-159 437	-155 837	-3 600
Sum egenkapital og gjeld	-3 546 569	-3 343 043	-203 526
Ubrukte lånemidler	133 627	57 108	76 518
Andre memoriakonti	745		745
Motkonto for memoriakontiene	-134 372	-57 108	-77 263
Balansens nettosum	0	0	0

2.5.1 Eiendeler

Anleggsmidler

Tabellen ovenfor viser at verdien av anleggsmidlene er økt fra 2 676,7 mill. kroner i 2017 til 2 817,6 mill. kroner i 2018, dvs. totalt 141,9 mill. kroner.

Hof og Holmestrand er slått sammen og det er blitt etablert en ny inngående balanse som tilsvarer verdiene i de to gamle kommunene som kommer fra de respektive regnskapene som ble vedtatt for 2017.

Aktiverte investeringer i faste eiendommer og anlegg med fradrag for avgang og avskrivninger, utgjør en økning på 42,2 mill. kroner, mens verdien på utstyr, maskiner og transportmidler er redusert med 2,9 mill. kroner. Verdien på utlån er økt med 12,2 mill. kroner, aksjer og andeler med 4,7 mill. kroner og pensjonsmidlene med 85,6 mill. kroner.

Kommunens utlån består av sosiale utlån, startlån, utlån til småbåthavna, samt utlån til Gigafib AS som gradvis blir konvertert til aksjekapital.

Saldo per 31.12.18 var 0,7 mill. kroner i sosiale utlån, 143,3 mill. kroner i startlån og 51,7 mill. kroner i utlån til småbåthavna. Utlån til Gigafib AS sto registrert med drøyt 0,5 mill. kroner per 31.12.2018. Utlånsmidlene til Gigafib omklassifiseres til aksjer i året etter anskaffelsen. Beløpet vil derfor variere fra år til år.

² Siden 2018 er oppstartsår for den nye kommunen er tallene for 2017 ikke offisielle regnskapstall, men summen av regnskapet for 2017 for tidligere Hof og Holmestrand kommuner.

Av aksjer og andeler på 36,6 mill. kroner utgjør egenkapitaltilskudd i KLP majoriteten med 30,8 mill. kroner. Note 5 i regnskapsdokumentet gir en fullstendig oversikt over aksjer og andeler som kommunen besitter.

Omløpsmidler

Omløpsmidlene har økt med 61,6 mill. kr til 728,9 mill. per 31.12.18. Kortsiktige fordringer har økt med 6,7 mill. kr i 2018, mens beholdningen på kasse bank viser en økning på 65,7 mill. kr til 335,3 mill. kr. Aksjer og andeler klassifisert som finansielle omløpsmidler hadde i løpet av 2018 en økning på 5,2 mill. kr til 241,5 mill. kr. Plasseringene til forvaltning har et netto tap på 4,2 mill. Forklaring til økning skyldes derfor at det er overført fra bank. Det vil si fra forvaltningskontoen i Gjensidige til plasseringer i fond.

Premieavvik knyttet til pensjon på 53,8 mill. kr ligger også bokført under omløpsmidlene, en reduksjon på 16,0 mill. kr i løpet av året. Premieavvik som tidligere ble klassifisert mot gjeld er ved etablering av ny balanse slått sammen med premieavvik klassifisert som omløpsmidler. Dette fremgår av egen note 25 åpningsbalanse, Premieavvik amortiseres over 15, 10 og 7 år.

Sum eiendeler (anleggs- og omløpsmidler) viste 3,5 milliarder kr per 31.12.18, og hadde en økning på 203,5 mill. kr fra 31.12.17.

2.5.2 Egenkapital og gjeld

Egenkapital

Bokført egenkapital var per 31.12.18 totalt ca. 707,7 mill. kroner, noe som er 8,0 mill. kroner høyere enn per 31.12.17. Av kommunens samlede egenkapital utgjorde disposisjonsfond 152,2 mill. kroner, bundne driftsfond 87,6 mill. kroner, ubundne investeringsfond 170,0 mill. kroner og bundne investeringsfond nær 23,3 mill. kroner.

Bundne fond tilknyttet vann, avløp og renovasjon utgjorde per 31.12.18 vel 10,2 mill. kroner, en reduksjon på 7,4 mill. kroner siden 31.12.17. Det er brukt 6,2 mill. kroner innenfor avløpsområdet. Renovasjon har et fond på 7,1 mill. kroner, noe som betyr at satsene bør vurderes satt ned.

Registrert som bundne fond ligger også 12,0 mill. kroner som gjelder anleggsbidrag til Vestfold fylkeskommune for gjennomføring av ny riksvei 900 i deler av Holmestrand sentrum, i tillegg til 4,7 mill. kroner til heis i fjell, 2,0 mill. kroner til Holmestrand Havn, samt 4,3 mill. kroner knyttet til tilskudd fra Husbanken.

Per 31.12.18 er også 22 mill. kroner av kommunens bundne fondsmidler relatert til reformstøttemidler for kommunesammenslåingen.

Gaver er omklassifisert til bundne fond i 2018 fra tidligere kortsiktig gjeld i 2017. Gaver er gitt til forskjellige formål i kommunen og er satt av på bundne driftsfond. De utgjør per 31.12.18 2,3 mill. kroner.

Av kommunens disposisjonsfond utgjorde generelt disposisjonsfond nær 28,8 mill. kroner, pensjonsfondet 88,0 mill. kroner, bufferfond finans nær 21,1 mill. kroner, vedlikeholdsfond kommunale bygg 4,4 mill. kroner og budsjettjusteringsfondet 7,7 mill. kroner.

I tillegg til bundne og ubundne fondsmidler, ligger også kommunens kapitalkonto under egenkapitalen. Kapitalkontoen økte med 26,6 mill. kroner i 2018. For nærmere spesifisering av kapitalkonto henvises til note i årsregnskapet.

Gjeld

Langsiktig gjeld inkludert pensjonsforpliktelser har økt med 191,8 mill. kroner fra 2017 til 2018, hvorav 150,0 mill. kroner skyldes økning i lånegjeld mens 41,8 mill. kroner skyldes økte pensjonsforpliktelser.

Den kortsiktige gjelden er økt med 3,6 mill. kroner i løpet av 2018.

Ubrukte lånemidler knyttet til investeringer utgjorde 110,1 mill. kroner. per 31.12.18. Ubrukte lånemidler står plassert i kommunens hovedbankforbindelse og likviditetsplassering. De benyttes til tiltenkte investeringsformål i 2019. Ubrukte lånemidler knyttet til startlån fra Husbanken utgjør 23,5 mill. kroner. Disse midlene er forbeholdt videreutlån.

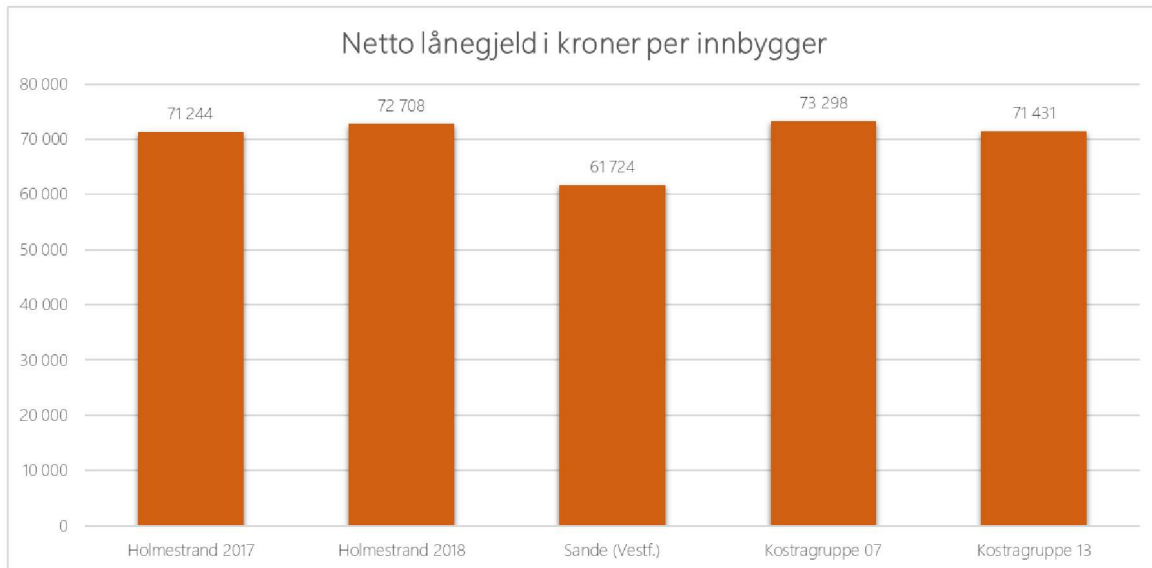
2.5.3 Utvikling lånegjeld

Kommunens lånegjeld med fratregg for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler er ved utgangen av 2018 på 987,1 mill. kroner, noe som er en økning på nær 61,3 mill. kroner fra foregående år.

Lånegjeld	2017³	2018
Sum	925 794	987 097

Netto lånegjeld per innbygger er ifølge foreløpige KOSTRA-tall 2018 på kr 72 708.

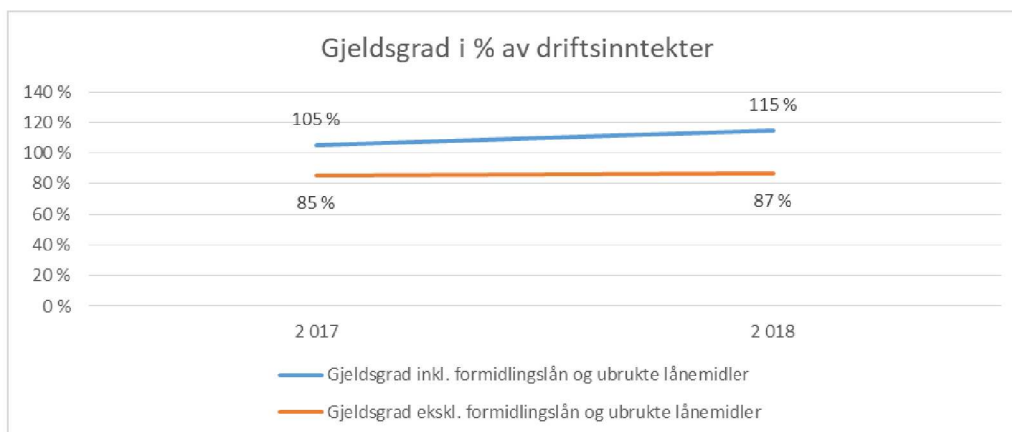
³ Siden 2018 er oppstartsår for den nye kommunen er tallene for 2017 ikke offisielle regnskapstall, men summen av regnskapet for 2017 for tidligere Hof og Holmestrand kommuner.

Etter kommuneloven gis kommunene anledning til å lånefinansiere utgifter i investeringsregnskapet. Rente- og avdragsutgiftene må imidlertid finansieres av inntektene i driftsregnskapet. Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene.

Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter gir uttrykk for kommunens gjeldsbelastning, og er noe av det mest brukte nøkkeltallet i forhold til kommuneøkonomi. Nøkkeltallet sier både noe om kommunens soliditet og finansieringsstruktur. Målet kalles også gjeldsgrad, men må ikke forveksles med det mer tradisjonelle målet for gjeldsgrad, som er langsiktig gjeld i forhold til totalkapital.

Med netto lånegjeld henvises det her til netto lånegjeld slik dette er definert i KOSTRA, dvs. langsiktig gjeld korrigert for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler. Gjeldsgraden viser forholdet mellom brutto lånegjeld og driftsinntekter ekskl. finansinntekter og er et nøkkeltall for kommunens økonomiske handlefrihet.

Gjeldsgraden inkl. formidlingslån og ubrukte lånemidler var på 115 % per 31.12.18. Eksklusiv formidlingslån og ubrukte lånemidler var gjeldsgraden på 87 %.

Til sammenligning viser foreløpige KOSTRA-tall per 15.03.18 at langsiktig lånegjeld i % av brutto driftsinntekter på landsbasis, ekskl. Oslo, utgjorde 104,1 % i 2018.

For en del av lånegjelden dekkes finanskostnader delvis av gebyrinntekter samt innbetaling av renter og avdrag fra andre (utlån). Den delen av lånegjelden som ved utgangen av 2018 må finansieres utelukkende av frie inntekter, utgjør 587,4 mill. kroner.

I følge foreløpige KOSTRA tall pr. 15.03.2018 utgjør netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter 31,6 %. Tilsvarende tall for landet uten Oslo er 42,5 %. Dette er en indikasjon på hvor mye av kommunens renteeksponerte gjeld som er igjen etter at rentekompensasjon og rentebærende likviditet er trukket fra. En renteoppgang på 1 prosentpoeng vil spise 0,3 prosent av driftsinntektene.

2.5.4 Lånefinansieringsgrad

Bruk av lån til å finansiere investeringer og utlån utgjorde 119,7 mill. kroner i 2018.

Lånefinansieringsgraden viser hvor stor del av investeringer og utlån som dekkes av lån. Tabellen viser første året for nye Holmestrand kommune.

Tall i mill. kroner	2018
Investeringer og utlån	131,6
Finansiert med lånemidler	119,7
Lånefinansieringsgrad	91,0 %

Av 131,6 mill. kroner i investeringer og utlån, utgjør utlån til startlån 25,9 mill. kroner.

2.5.5 Likviditetsanalyse

For å foreta en best mulig likviditetsanalyse, er det nødvendig å korrigere balansen for enkelte forhold som påvirker kommunens økonomiske stilling. Figuren nedenfor viser derfor en korrigeret balanse, og danner grunnlaget for den økonomiske analysen som redegjøres for videre i dette kapittelet.

Inkludert i anleggsmidlene, ligger midler til videre utlån. Neste års avdrag bør likviditetsmessig vurderes som omløpsmidler, da dette er midler som nedbetales innen de neste 12 månedene. I oppstillingen er det brukt anslag for avdrag på kommunens videreutlån basert på regnskap 2018 som gjenstand for korrigerings.

I oppstillingen som viser kommunens eiendeler, finner man bundne VAR-fond (Vann, Avløp, Renovasjon) tilknyttet kommunale selvkostområder. Dette er innkrevde gebyrer som har vært høyere enn kommunens etterkalkyler på de respektive selvkostområdene, og som kommunen etter forskrift «skylder» innbyggerne sine i form av lavere gebyrer senere år. Dersom man følger dette resonnementet, bør ikke midlene egentlig betraktes som kommunens eiendel, men som et lån fra kommunens innbyggere – og bør likviditetsmessig omklassifiseres som gjeld.

Neste års budsjetterte bruk av VAR-fond klassifiseres som kortsiktig gjeld, mens resten av fondene klassifiseres som langsiktig gjeld.

Årets premieavvik og tidligere års premieavvik inklusiv arbeidsgiveravgift fjernes med motpost fri egenkapital tilknyttet drift.

Korrigert balanse - tall i hele 1000	Regnskap 2018	Regnskap 2017 ⁴	Endring
<i>(A) Anleggsmidler</i>	2 817 615	2 675 723	141 892
Neste års mottatte avdrag på videre utlån	-15 250	-14 000	-1 250
Korrigerte anleggsmidler	2 802 365	2 661 723	140 642
<i>(B) Omløpsmidler</i>	728 954	667 320	61 634
Premieavvik (årets og tidligere år)	-53 814	-69 835	16 021
Neste års mottatte avdrag på videre utlån	15 250	14 000	1 250
Korrigerte omløpsmidler	690 390	611 485	78 905
SUM Korrigerte eiendeler	3 492 755	3 273 208	219 547
			0
<i>(C) Egenkapital Kap 2.5</i>	-707 744	-699 652	-8 092
Bundne fond VAR-fond klassifisert som gjeld	10 241	17 681	-7 439
Premieavvik (årets og tidligere år)	53 814	69 835	-16 021
Korrigert egenkapital	-643 688	-612 137	-31 552
Langsiktig gjeld Kap. 2.4	-2 679 388	-2 487 554	-191 835
Neste års avdrag fra LG til KG	48 358	46 187	2 171
Andel VAR-fond langsiktig gjeld	-4 226	-9 886	5 659
Korrigert langsiktig gjeld	-2 635 257	-2 451 252	-184 004
Kortsiktig gjeld Kap. 2.3	-159 437	-155 837	-3 600
Neste års avdrag fra LG til KG	-48 358	-46 187	-2 171
Andel VAR-fond kortsiktig gjeld	-6 015	-7 795	1 780
Korrigert kortsiktig gjeld	-213 810	-209 819	-3 991
SUM Korrigert egenkapital og gjeld	-3 492 755	-3 273 208	-219 547

Soliditet

Soliditet er et finansielt nøkkeltall som angir i hvor solid kommunens balanse er, dvs. i hvor stor grad kommunen har anledning til å gjøre opp sine forpliktelser. Et av de vanligste soliditetsmålene

⁴ Siden 2018 er oppstartsår for den nye kommunen er tallene for 2017 ikke offisielle regnskapstall, men summen av regnskapet for 2017 for tidligere Hof og Holmestrand kommuner.

er egenkapitalandelen. De eiendeler som ikke er finansiert med egenkapital finansieres med såkalt fremmedkapital eller gjeld. Egenkapitalens størrelse i forhold til kommunens øvrige kapital beskriver dermed kommunens langsiktige betalingsevne.

Begrepet soliditet kan forklare organisasjoners evne til å tåle tap, da soliditeten viser hvor lenge man kan opprettholde et negativt resultat før man går konkurs, evt. hvor stort trykk som tåles uten påvirkning på driften uten at det tas vesentlig finansiell risiko. Kommuner kan imidlertid ikke gå konkurs. Soliditeten viser også hvor mye av eiendelene som kan gå tapt før kreditors fordringer kommer i fare. Både gjeldsgraden og egenkapitalprosenten gir informasjon om soliditeten.

Egenkapitalprosenten gir informasjon om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, desto bedre er soliditeten. En normal tommelfingerregel er at egenkapitalen bør ligge på rundt 30 %.

Man kan imidlertid spørre seg om tilsvarende vil gjelde for en kommune. Uansett må en kommune ikke påta seg vesentlig finansiell risiko, og må være i stand til å betale sine forpliktelser til enhver tid. Hva som ligger i begrepet vesentlig finansiell risiko vil være gjenstand for diskusjon, men dersom tjenesteproduksjonen påvirkes av den finansielle risikoen som tas vil dette være tegn på dårlig soliditet.

Betydelige låneopptak over tid vil forverre soliditeten. For Holmestrand kommune er egenkapitalfinansiert andel av anleggsmidlene 9,7 % i 2018 mens det i 2017 var på 9,3%.

Likviditetsvurdering

Likviditeten i kommunen er preget av store variasjoner gjennom året. Kommunen må ha en viss likvid beholdning for å håndtere tidsforskjeller mellom inn- og utbetalinger, og dermed sikre at kommunen er i stand til å utføre sine betalingsforpliktelser til forfall. Størrelsen på denne beholdningen vil være avhengig av størrelsen på variasjonen i likviditetsbeholdningen.

Fordi noen omløpsmidler er mer likvide enn andre, er det vanlig å skille mellom mest likvide og minst likvide omløpsmidler. De mest likvide omløpsmidlene er midler som kan omgjøres til betalingsmidler innen tre måneder, og omfatter betalingsmidler og kundefordringer.

De minst likvide omløpsmidlene er til gjengjeld andre fordringer, som er midler som først kan omgjøres til betalingsmidler i løpet av tre til tolv måneder.

Gruppering omløpsmidler - tall i hele 1000	Regnskap 2018	Regnskap 2017 ⁵	Endring
Korrigerte omløpsmidler	690 390	611 485	78 905
Aksjer og andeler (kraftportefølje)	-241 571	-236 347	-5 224
Ubenyttet kassakreditt	30 000	0	
Mest likvide omløpsmidler	478 819	375 138	103 681
Betalingsmidler	335 347	269 654	65 693
Ubenyttet kassakreditt	30 000	0	30 000
Grunnlag likviditetsgrad 3	365 347	269 654	95 693

Arbeidskapitalen viser kommunens handlefrihet og evne til å møte betalingsforpliktelser etter at kortsiktig gjeld er dekket. Den korrigerte arbeidskapitalen har økt med 74,9 mill. kroner fra 31.12.17 til 31.12.18 og viser totalt 476,6 mill. kr.

Balansen inneholder egenkapital til vedtatte investeringsprosjekter. Dette er midler som ikke kan benyttes til å dekke ordinære driftsutgifter, og arbeidskapitalen bør derfor korrigeres for ubrukte lånemidler og fondsmidler til investeringer. En slik korreksjon medfører at man får frem nøkkeltallet driftslikviditet. Driftslikviditeten viser kommunens evne til å dekke løpende driftsutgifter uten å måtte «låne» midler fra investeringsfond eller ubrukte lånemidler for å dekke løpende forpliktelser.

Trekkes bundne fond fra driftslikvidene kan vi se at kommunen har redusert sine likvider for ordinær drift med nær 12,0 mill. kroner fra 31.12.17 til 31.12.18. VAR-fond er allerede trukket ut i den korrigerte balansen, og andelen tilhørende kortsiktig gjeld er allerede trukket ut i korrigerte omløpsmidler. Andelen tilhørende langsiktig gjeld må derfor trekkes ut av de bundne driftsfondene før man finner driftslikvidene, slik at beløpet ikke korrigeres dobbelt opp.

Likviditetsgrad 1 tar utgangspunkt i de korrigerte omløpsmidlene. Anbefalt er at nøkkeltallet er større enn 2 fordi noen av omløpsmidlene er mindre likvide. Likviditetsgrad 1 i Holmestrand er 3,2 i 2018, og ligger dermed godt over anbefalt nivå.

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, jfr. tabellen ovenfor. Nøkkeltallet bør være større enn 1. Forskjellen mellom likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2 er at det er trukket fra kraftporteføljen (finansplasseringene). Da kraftporteføljen er likvide midler som normalt ikke skal brukes til å dekke opp kortsiktig gjeld, vil likviditetsgrad 2 (uten kraftportefølje) gi et mer riktig bilde over kommunens likviditet. Det har vært en positiv utvikling i likviditetsgraden de siste tre årene, og for 2018 er denne på 2,2.

Likviditetsgrad 3 kalles for kontantgraden, og viser hvorvidt tilgjengelige kontanter på bok samt ev. ubenyttet kassekreditt alene kan dekke kommunens betalingsforpliktelser (kortsiktig gjeld). Nøkkeltallet bør være større enn 0,3. Per 31.12.18 var likviditetsgraden 1,7, noe som er en økning på

⁵ Siden 2018 er oppstartsår for den nye kommunen er tallene for 2017 ikke offisielle regnskapstall, men summen av regnskapet for 2017 for tidligere Hof og Holmestrand kommuner.

0,4 fra 31.12.17. Forskjellen mellom likviditetsgrad 3 og de to andre likviditetsgradene, er at også kortsiktige fordringer er trukket ut og at det kun er midler på bok som vurderes opp mot kommunens kortsiktige gjeld.

Likviditetsutvikling	Regnskap 2018	Regnskap 2017 ⁶
Omløpsmidler korrigererte	690 390	611 485
Kortsiktig gjeld korrigererte	-213 810	-209 819
Arbeidskapital	476 580	401 666
<i>Hefelser på arbeidskapitalen:</i>		
Ubrukte lånemidler til investeringer	-133 627	-57 108
Ubundne/ bundne fond investeringer	-193 689	-182 478
Driftslikvider	149 265	162 080
Bundne driftsfond ekskl. VAR-fond	-83 414	-90 153
Likvider for ordinær drift	65 851	71 927
Arbeidskapital i % av driftsinntektene	41 %	36 %
Likviditetsgrad 1 (bør være > 2)	3,2	2,9
Likviditetsgrad 2 (bør være > 1)	2,2	1,8
Likviditetsgrad 3 (bør være > 0,3)	1,7	1,3

Analysen viser at kommunen har god likviditet, og at fondsmidler og ubrukne lånemidler bidrar til dette bildet. En skal være klar over at disse likviditetsgradene er statistiske målinger som viser likviditetsforholdet på et gitt tidspunkt (i dette tilfelle 31.12). Sesongsvingninger i bl.a. kundefordringer, kortsiktig gjeld, nylige låneopptak eller andre forhold vil kunne påvirke likviditetsgraden betydelig. Likviditetsgraden bør derfor kontrolleres ved jevne mellomrom for å få et godt bilde av likviditetsutviklingen.

Oppsummert viser likviditetsanalysen at kommunen fortsatt har høy gjeldsgrad og dermed lav egenkapitalprosent og svak soliditet, men at høy likviditet bidrar til at kommunen samlet sett ligger på et tilfredsstillende nivå i forhold til finansielle nøkkeltall.

2.6 HOVEDTREKK I ØKONOMIPLAN 2019-2022

Det er ikke store endringer i de økonomiske forutsetningene for kommunen, og Holmestrand er fortsatt en av de økonomisk fattigste kommunene i Norge, målt i inntekter per innbygger.

Som tidligere år har Holmestrand likevel funnet rom for å øke budsjettene til de tjenesteproduserende virksomhetene i 2019 – spesielt innenfor helse og velferd, men også oppvekst fikk en del økninger.

⁶ Siden 2018 er oppstartsår for den nye kommunen er tallene for 2017 ikke offisielle regnskapstall, men summen av regnskapet for 2017 for tidligere Hof og Holmestrand kommuner.

Det er samtidig vedtatt en del innsparinger i økonomiplanen, begynnende med 19 mill. kroner i 2019, og økende til 42,5 mill. kroner i 2022. Dette er sum av innsparinger knyttet til sammenslåingen med Sande, uttak av gevinster knyttet til den gjennomførte sammenslåingen med Hof, samt en rekke andre innsparinger som følge av omorganisering og annen omstilling av tjenester isolert sett.

Hovedoppgaven i 2019 innenfor økonomiområdet er oppfølging og gjennomføring av disse innsparingstiltakene.

2.7 PÅGÅENDE RETTSTVISTER

Holmestrand kommune har ingen pågående rettstvister.

2.8 ETISK STANDARD

Etikk

God etisk standard på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne skal ha tillit til kommunen. Holmestrand kommune har etiske retningslinjer for ansatte, ledere og politikere. Formålet med Holmestrand kommunes etiske retningslinjer er å sikre en god etisk praksis og definere felles standarder for folkevalgte og ansatte i Holmestrand kommune.

De etiske retningslinjer ble oppdatert i forbindelse med sammenslåingen med Hof kommune, og ble politisk besluttet.

Informasjon om kommunens etiske retningslinjer er lett tilgjengelig på kommunens intranett, og hjemmeside. De etiske retningslinjene har sitt utspring i allmenngyldige etiske verdier og normer som for eksempel rettferdighet, lojalitet, ærlighet, pålitelighet, sannferdighet og at man skal behandle andre slik man selv ønsker bli behandlet.

I tillegg til etiske retningslinjer er det en egen veileder for ansatte og folkevalgte med hensikt å skape bevissthet gjennom refleksjon og diskusjon om temaet ute i virksomhetene.

Varsling

Rutine for varsling av kritikkverdige forhold er tilgjengelig på kommunens intranett. Det følger med en ferdig utarbeidet varslingsplakat til oppslag. Rutinen er i samsvar med bestemmelsene i § 2-4 i Arbeidsmiljøloven. Loven gir arbeidstaker rett til å varsle om kritikkverdige forhold og vern mot gjengjeldelse mot varsler.

Anskaffelser 2018

Det har fortsatt vært stor aktivitet på området i 2018. Mange tiltak ble ferdigstilt i 2018. Kravet om digital innlevering av tilbud over nasjonal terskelverdi fra 1. juli 2018 medførte ytterligere endringer av maler og rutiner. Verktøyet for konkurransegjennomføring er tatt i bruk for så vel varer, tjenester og bygg – og anlegg.

Alt arbeid på området har fokus på den kommende kommunesammenslåingen. Sande kommune har utpekt en innkjøpskontakt som bidrar til å koordinere aktivitetene mellom kommunene.

Arbeidet med å harmonisere rutiner, koordinere løpende avtaler og etablere nye innkjøpsavtaler er krevende.

Det vurderes å anskaffe bistand til å avhjelpe etablering av innkjøpsavtaler.

Kommunene deltar fortsatt i vertskommunesamarbeidet VOIS.

2.9 INTERNKONTROLL 2018

Etter en forvaltningsrevisjon sent i 2017, ble det i løpet av 2018 gjennomført noen kvalitetsforbedrende tiltak:

1. Inntil nytt økonomireglement er innført vil adgangen til å foreta innkjøp som hovedregel reduseres til de som har anledning til å attestere fakturaer i økonomisystemet. Det anses ikke hensiktsmessig å gi enkeltfullmakter til alle, og de respektive kommunalsjefer eller virksomhetsledere vil bekrefte fullmaktene (adgangen). Nye attestanter vil f.o.m. 1.9.2018 dokumenteres via skriftlig fullmakt.
2. Etter revisjonens gjennomgang er kommunens innkjøpsansvarlig formelt sertifisert på området og konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) er anskaffet. Bruken av dette digitale verktøyet innebærer en ytterligere sentralisering av anskaffelser som har kunngjøringsplikt/kunngjøres frivillig. Brukerne av KGV gis ytterligere kompetanse og skal på kurs i anvendelse av systemet i løpet av august, og anskaffelser gjennomføres etter oppsatte maler.
3. Det etterstrebes konkurranse for anskaffelser, utover det som følger av lov og forskrift. For anskaffelser under 100.000 kroner vil det i enkelte tilfeller bli vurdert at protokoll ikke er hensiktsmessig. Saksbehandler skal uansett kunne dokumentere at konkurranse er gjennomført. Kommunen innfører nå et elektronisk verktøy for gjennomføring av anskaffelser (fagsystemet KGV). Dette vil automatisk generere anskaffelsesprotokoll og rapport om gjennomføringen.

I mars 2019 ble det sendt ut et anbud på bistand til å gjennomføre en omfattende risikoanalyse, som PwC vant. Det skal gjennomføres risikovurdering på tre hovedområder, i tillegg til hjelp til anskaffelse av nytt kvalitetssystem i den nye kommunen fra 1.1.2020:

1. Risikovurdering av selve kommunereformen
2. Risikovurdering av den daglige driften i samtlige virksomheter
3. Risikovurdering av støttefunksjoner, herunder IKT
4. Bistand til utarbeidelse av kravspesifikasjon på nytt kvalitetssystem

Dette arbeidet skal gjennomføres i både Sande og Holmestrand kommuner, og rapport med forslag til tiltak skal foreligge innen 1. juli 2019.

2.10 LIKESTILLING

2.10.1 Forankring

I følge Likestillingsloven § 24 skal virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsmelding redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. I tillegg skal det sies noe om iverksatte og planlagte tiltak jfr. Likestillingsloven § 23.

Holmestrand kommune har forankret likestillings- og diskrimineringsarbeidet i arbeidsgiverpolitikken og lønnspolitikken.

2.10.2 Likestilling og mangfold

Holmestrand kommune ønsker å være representativ for mangfoldet i befolkningen, og oppfordrer derfor alle kvalifiserte kandidater til å søke stilling i kommunen uansett til alder, kjønn, seksuell orientering, funksjonshemming, nasjonal eller etnisk bakgrunn.

I tråd med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven gjennomføres det flere tiltak i Holmestrand kommune.

Det arbeides kontinuerlig i kommunen med å redusere antall små uønskede deltidsstillinger, gjennom «nytt blikk». Dette er et likestillingsfremmende tiltak, fordi det er i de kvinnedominerte yrker vi finner de aller fleste uønskede «småstillingene».

Alder er ikke et diskvalifiserende kriterium ved ansettelse i Holmestrand kommune, en prøver alltid å ansette den søkeren som totalt sett har de beste kvalifikasjonene vurdert i forhold til saklige kriterier.

2.10.3 Kjønnsbalanse

Ved utgangen av 2018 var det totalt 1 024 fast ansatte i kommunen, av disse var 82,71 pst kvinner. Øverste ledernivå består av en rådmann, en assisterende rådmann og tre kommunalsjefer. To av fem i ledergruppen var kvinner i 2018.

Det er ønskelig å ha et miljø som består av både kvinner og menn, spesielt er det ønskelig med en utjevning innenfor skole og barnehage.

Likelønn

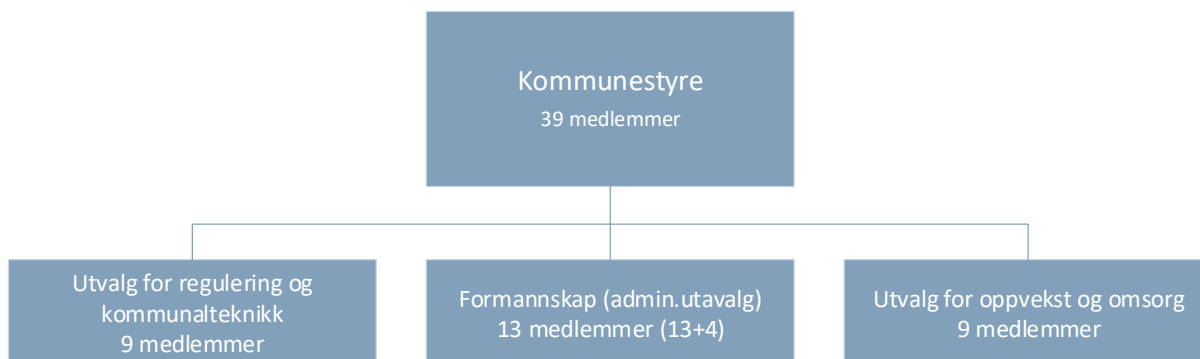
Kommunen har lik lønn for likt arbeid uansett kjønn. Gjennomsnittsinntekten er lavere for kvinner enn menn fordi det er flest kvinner i lavlønnsyrene. Utviklingen de siste årene er at denne differansen reduseres.

Kommunens lønnspolitikk skal blant annet sikre likelønn mellom kvinner og menn. I vår lønnspolitikk har vi mål som ivaretar og fremmer likestilling mellom kjønnene. Mekanismene bak lønnsdannelsen er komplekse og henger sammen med både sentral og lokal lønnsdannelse og tilbud og etterspørsel på arbeidskraft.

Kjønnenes tradisjonelle utdannings- og yrkesvalg har betydning for kvinners og menns lønn. I likhet med resten av arbeidslivet dominerer kvinner helse- og omsorgssektoren og barnehage og skole i Holmestrand kommune. Dette er de største tjenesteområdene i kommunal sektor.

3 ORGANISASJON

3.1 POLITISK STRUKTUR

Tabellen viser kjønnsfordelingen i bystyret.

Kommunestyrets medlemmer	Antall	Andel
Kvinner	16	41 %
Menn	23	59 %
Sum	39	100 %

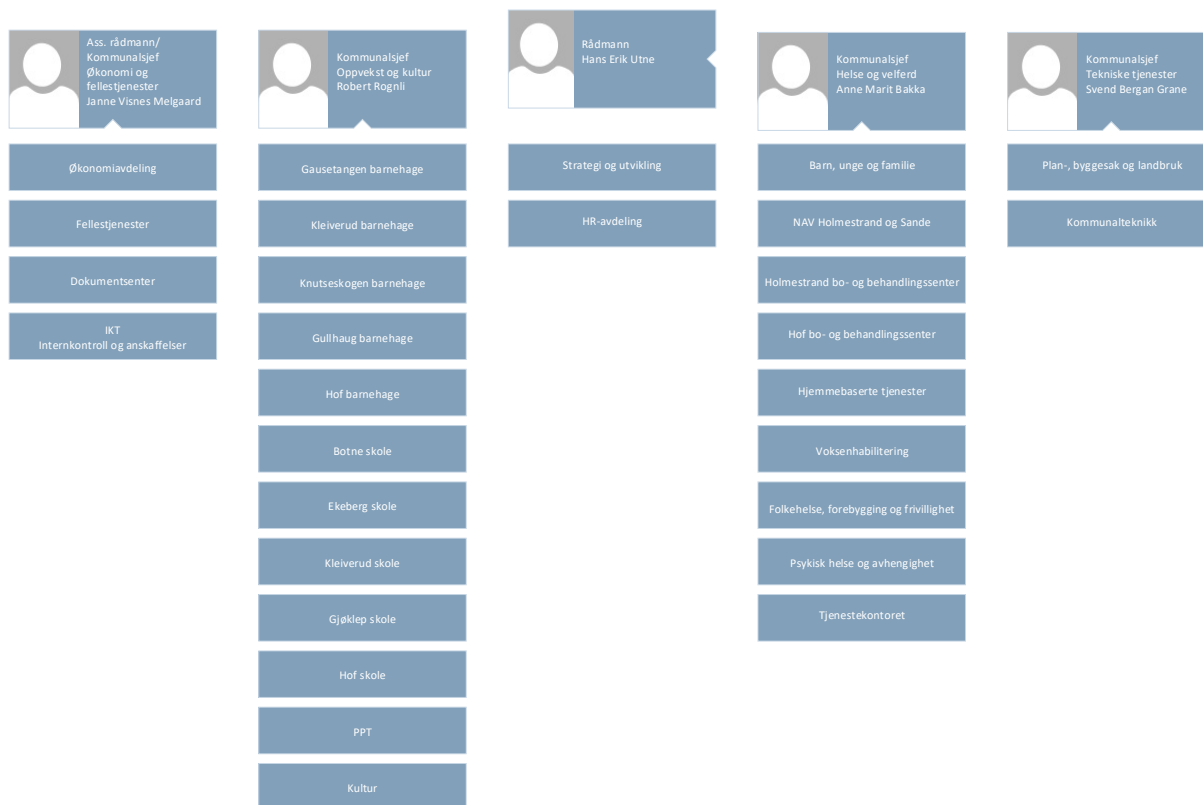
Kommunestyret i Holmestrand består av 39 medlemmer, og er kommunens øverste politiske organ. Kommunestyret handler på vegne av kommunen i alle saker som ikke er delegert til andre kommunale organer. Kommunestyret fører tilsyn med kommunens samlede virksomhet. Kommunestyret har bevilgnings- og beskatningsmyndighet, vedtar budsjett for alle kommunale virksomheter, velger ordfører, varaordfører, formannskap og medlemmer til andre kommunale komiteer, styrer, råd og utvalg.

Formannskapet har 13 medlemmer som velges av og blant bystyrets medlemmer for fire år (valgperioden) av gangen. Foruten løpende driftssaker behandler formannskapet forslag til økonomiplan, årsbudsjett og overordnede planer. Formannskapet er også kommunens kulturutvalg, planutvalg, og utvides med fire ansattrepresentanter når Administrasjonsutvalget settes.

Utvalg: Holmestrand kommune har to politiske utvalg; utvalg for regulering og kommunalteknikk, og utvalg for oppvekst og omsorg. Utvalgene har ni medlemmer hver. Disse velges av kommunestyret.

3.2 ADMINISTRATIV STRUKTUR

Holmestrand kommune har to formelle beslutningsnivå; rådmannsnivå og virksomhetsledernivå. Rådmannens ledergruppe består av fire kommunalsjefer i tillegg til rådmannen.

3.3 KOMMUNESAMMENSLÅING

Kommunesammenslåingsprosessen har vært krevende på toppen av en allerede travel hverdag med å drifte den bestående kommunen. Mange ansatte har nå vært i en unntakstilstand over flere år, og som gleder seg til at også den neste sammenslåingen er gjennomført.

I løpet av 2018 har det kommet på plass mange nye ledere og nye virksomheter har begynt å sette seg. Spesielt innenfor Helse og velferd har det vært en del omorganiseringer. Det vil ventelig ikke bli like store endringer når Sande og Holmestrand skal slå seg sammen i 2020.

Prosjektledelsen er imponert over den store innsatsen de ansatte har lagt ned gjennom det året vi har lagt bak oss. Også i 2019 vil det være mye jobb med kommunesammenslåing. Den første sammenslåingen påviste imidlertid noen områder det er viktig å være ekstra oppmerksom på, og som det i neste sammenslåing forhåpentlig vil bli gjennomført på en smidigere måte. Det har vært stor læring for organisasjonen å gå gjennom den første sammenslåingen.

3.4 BEREDSKAP

Det følger av Sivillbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt at kommunene skal kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, og legge kartleggingen til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Fylkesmannen skal samordne samfunnssikkerhetsarbeidet i fylkene og har et særlig ansvar for oppfølging og veiledning av kommunene. Plan- og bygningsloven setter krav til samfunnssikkerhet i planleggingen i kommuner og fylker. Lovbestemmelser om kommunal beredskapsplikt pålegger kommunene beredskapsplanlegging basert på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Holmestrand kommune deltar i beredskapsnettverket i Vestfold, hvor Fylkesmannen har sekretariatsfunksjonen. Det er gjennomført flere møter i nettverket hvor kommunal beredskapskoordinator har vært deltaker. På slutten av 2018 ble også beredskapskoordinatorene i Telemark en del av nettverket. Beredskapsdagen 2018 ble gjennomført torsdag 26.april i lokalene til Høgskolen i Sørøst-Norge, Campus Vestfold.

Etter sammenslåingen av Hof og Holmestrand er begge kommuners overordnede ROS-analyser og beredskapsplanverk sammenstilt og godkjent politisk. Det er blitt opprettet et tettere samarbeid mellom beredskapskoordinatorene i Sande og Holmestrand for å berede grunnen for en god overgang innen beredskapsfeltet inn mot 01.01.2020.

Det har vært én alvorlig hendelse hvor kommunen har fått testet større deler av sin beredskap; bortfall av vann i januar 2018. Evaluering etter hendelsen viser at kommunen er godt forberedt, med gode systemer, men at det er områder som har forbedringspotensial.

Det er også gjennomført en større øvelse i regi av Fylkesmannen (Trident Juncture). Her ble kommunen mindre involvert enn forventet, men det var en god gjennomgang av utvalgte systemer. Det har også være et større fokus fra Fylkesmannen på bruk av krisestøtteverktøyet CIM.

3.5 HMS

3.5.1 Medarbeiderundersøkelsen

Det var i utgangspunktet ikke tenkt gjennomført medarbeiderundersøkelse før i 2019, men rådmannen ønsket med bakgrunn i flere virksomhetsoverdragelser og samling av virksomheter under felles ledelse, å få et bilde på hvordan medarbeiderne i kommunen opplevde sin situasjon. Det var alt besluttet å benytte den forskningsbaserte undersøkelsen fra KS, 10-FAKTOR, og denne ble derfor gjennomført høsten 2018. Da i samarbeid med Sande kommune. Dette vil gi et godt grunnlag for å se eventuelle endringer i neste runde.

10 faktor undersøkelsen «måler dels medarbeidernes oppfatninger av viktige forhold på arbeidsplassen, som for eksempel graden av mestringsorientert ledelse, mestringsorientert motivasjonskultur, tydelig kommuniserte forventninger, mulighet til å jobbe selvstendig, muligheter til relevant kompetanseutvikling og muligheter til å bruke egen kompetanse. Og dels måler faktorene medarbeidernes holdninger til jobben de har, herunder to typer motivasjon (indre motivasjon og nytteorientert/prososial motivasjon), mestringstro og viljen til å være fleksibel.»

Fra 10-FAKTOR, Håndbok for planlegging, gjennomføring og oppfølging av KS' medarbeiderundersøkelse av Anne Margrete Fletre og Lisbeth Frydenlund, 2017)

Svarprosenten for 2018 var på 84,3 pst, noe som var topp fem svarprosent i Norge i 2018. Holmestrand kommune scorer like bra eller litt bedre enn landsgjennomsnittet for Norge på de 10 faktorene, noe vi er godt fornøyd med. Prosessen og gjennomføringen av undersøkelsen har vært godt informert om og implementert hos lederne, tillitsvalgte og ansatte i hele organisasjonen. Alle virksomhetene har i etterkant jobbet med å utarbeide mål og tiltak som anbefalt på sin enhet.

3.5.2 Sykefravær

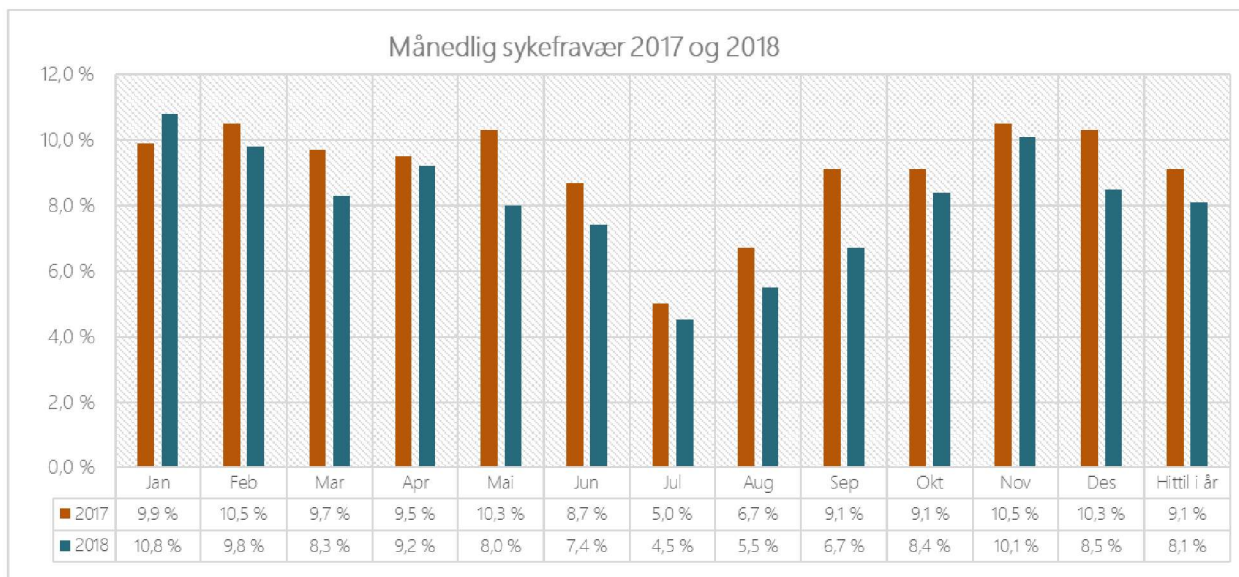
Sykefraværet var i 2018 noe lavere enn 2017. Målet om 7,5% totalt ble ikke innfridd, men nedgangen gir likevel optimisme i forhold til at jobbingen med å være tett og tidlig på, gir resultater. Det jobbes godt med sykefravær og det er et tett samarbeid med NAV, NAV arbeidslivssenter og BHT i forhold til reduksjon av sykefraværet både når det gjelder den forebyggende delen og den praktiske oppfølgingen i et fraværsløp.

Lederne med oppfølgingsansvar har vært på opplæring innen sykefraværsoppfølging. O opplæringen har man hatt en gjennomgang på hva gjelder leders handlingsrom, tilrettelegging, oppfølgingsplan og dokumentasjon.

HR har også vært ute i flere av virksomhetene og snakket om viktigheten av HMS arbeid og oppfølging av sykefravær. Dette er med på å bidra til økt bevissthet hos både ansatte og ledere. HR har sammen med NAV arrangert felles samling for tillitsvalgte og verneombud i begge kommunene der fokuset har vært IA arbeidet.

I 2018 gjennomførte Vestfold kommunerevisjon også en forvaltningsrevisjon av «Personalforvaltning og sykefraværsoppfølging» Rapporten konkluderer med at «rammene for en tydelig rolle- og ansvarsfordeling knyttet til personalforvaltningen» er lagt, og at dette «støttes opp av flere av reglementene og rutinene på området». Det kommunen gjør i forhold til personalforvaltning og sykefraværsoppfølging defineres som god jobbing tross noen forbedringspunkter. Rapporten pekte imidlertid ikke på faktorer eller punkter som ikke alt er kjent og som er planlagt igangsatt.

Grafen nedenfor viser månedlig sykefravær per måned i 2017 og 2018. Egne tall fra HRM viser noe høyere tall for 2018 totalt. 8,4%

3.5.3 Stillingsstørrelse

Det er kvinner som i hovedsak jobber deltid, både frivillig og ufrivillig. Deltid er en vanlig tilpasning til arbeidslivet for kvinner, særlig etter de har fått barn. Den høye andelen deltid i kvinnedominerte yrker gir ufrivillig deltid, dvs. små stillingsbrøker. I tillegg er det mer vanlig med deltid for personer med innvandrerbakgrunn og nedsatt funksjonsevne.

Holmestrand kommune arbeider kontinuerlig med de tillitsvalgte for å redusere antall små uønskede deltidsstillinger. Gjennom «nytt blikk» som kommunen har valgt å videreføre. Dette er et likestillingsfremmende tiltak, fordi det er i de kvinnedominerte yrker vi finner de aller fleste uønskede «småstillingene».

Mye deltid er uheldig for kvaliteten på tjenestene, og gjør det vanskeligere å rekruttere og beholde tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft i sektoren.

3.5.4 Seniortiltak

Holmestrand kommune har livsfasepolitikken der seniorpolitikken er en integrert del av denne. Gjennom et styrket seniorfokus i utviklingssamtalen tar sikte på bruk av individuelt tilpassede virkemidler. Der det er behov legges det til rette for individuelle tiltak.

3.6 KLIMA OG ENERGI

Det viktigste virkemiddel kommunen har i sin klima- og miljøpolitikk er forvaltningen av kommunens arealer. Kommuneplanens arealdel 2015 – 2019 ble vedtatt i 2015, og fortsatt følges de føringer som ble gitt i regional plan for bærekraftig arealdisponering (RPBA).

Kollektivsatsingen har blitt styrket med åpning av ny jernbanestasjon i fjellet, som har blitt et kollektivknutepunkt. Vertikalforbindelse mellom byen og plataet på fjellet gjennom den nye heisen, har blitt en suksess, og har bidratt til en miljøvennlig byutvikling. Uteområdet ble ferdigstilt sommeren 2017.

Holmestrand kommune har fortsatt fokus på å legge til rette for at en stadig økende andel av bilparken legger om til drivstoff som erstatter det fossile. Ladestasjoner for EL-biler er som kjent etablert på Grelland og i sentrum. Nye ladestasjoner i 2017 er for et begrenset antall ansatte på rådhuset og 2 tjenestebiler. På Holmestrandstoppen har Tesla etablert et privat ladeanlegg.

Ny leasingavtale for kommunale biler ble inngått i 2015 og nær sagt alle biler som benyttes av hjemmetjenesten er fortsatt EL-biler. I 2018 er det gjennomført en kartlegging for å utvide bruken av kommunale tjenestebiler fortrinnsvis basert på eldrift. Holmestrand kommune er medeier i GREVE biogass AS, som startet sin produksjon i 2015. Gjennom dette bidrar kommunen til at flere biler kan benytte biogass som drivstoff, nå i første omgang renovasjonsbilene som kjører for VESAR, men også VKT sine busser.

For øvrig er det merkbart at kommunen ikke har noen øremerket ressurs som jobber med klima og miljø. Det er en målsetting å få til dette i den nye kommunen fra 2020. Nøkkeltall for gjenvinningsgrad i tabellen senere i dokumentet viser at VESAR-samarbeidet bærer frukter.

4 MÅLRAPPORTERING

4.1 KOMMUNENS OVERORDNEDE MÅLSETTINGER

Styringsmål for Holmestrand kommune
<p>Samfunn</p> <ul style="list-style-type: none"> ❑ Holmestrand kommune legger til rette for en målrettet, positiv by- og regionsutvikling ❑ Holmestrand kommune er et trygt lokalsamfunn. ❑ Transportsystemet i Holmestrand er miljøvennlig, sikkert og effektivt. ❑ Holmestrand kommune tilrettelegger for at den enkelte kan ivareta sin helse med utgangspunkt i egne muligheter.
<p>Brukere</p> <ul style="list-style-type: none"> ❑ Holmestrand kommune utøver myndighet på en rettferdig, forutsigbar og etterrettelig måte. ❑ Innbyggerne er tilfredse med de tjenestene og den service kommunen yter.
<p>Medarbeidere</p> <ul style="list-style-type: none"> ❑ Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt. ❑ Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.
<p>Økonomi</p> <ul style="list-style-type: none"> ❑ Kommunen drives etter gode og effektive prinsipper for økonomistyring. ❑ Kommunens økonomiske rammer optimaliseres. ❑ Tjenesteproduksjonen foregår innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt.

5 ØKONOMISKE RESULTATER

Siden 2018 er det første driftsåret i ny kommune, vil det i årsrapporten for 2018 ikke presenteres nøkkeltall som viser utviklingen over tid eller sammenlignet med fjoråret. Det innebærer at økonomikapittelet er mindre omfattende enn det har vært i tidligere år, og hovedsakelig kun viser resultatene for 2018 isolert sett.

Unntaket er KOSTRA nøkkeltall, der økonomisystemet Framsikt har lagt til rette for enkelt å ta ut historiske nøkkeltall. Nøkkeltall for Holmestrand for 2017 og bakover i tid, er summen av tidligere Hof og Holmestrand.

Noen av måltallene som netto og brutto driftsresultat er forverret av at Holmestrand er regnskapskommune for kommunesammenslåingene. Dette grunnet at det er ført en del utgifter knyttet til kommunereform, som dekkes av engangsmidlene (bruk av fond). Netto og brutto driftsresultat er begge forverret med ca. 6,3 mill. kroner knyttet til å være regnskapskommune for kommunesammenslåingen.

5.1 REGNSKAPSRESULTAT 2018

5.1.1 Brutto driftsresultat

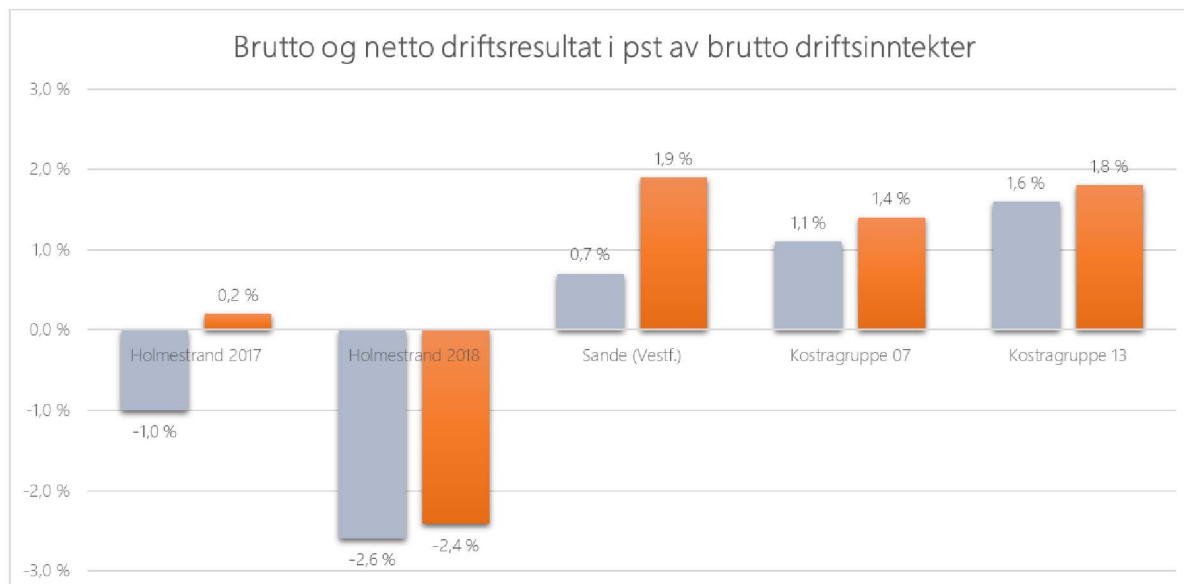
Regnskapet for 2018 viser et negativt brutto driftsresultat på knapt 29,8 mill. kroner. Brutto driftsresultat viser resultatet i forhold til kommunens ordinære driftsinntekter og utgifter, og er således resultatet før finanstransaksjoner, bruk og avsetninger av fondsmidler, samt eventuelle overføringer til investeringsregnskapet.

Grafen nedenfor viser utviklingen i brutto og netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Tallene er hentet fra KOSTRA. Holmestrand 2017 er summen av tidligere Hof og Holmestrand kommuner.

De siste to årene har det ikke vært gode resultater for Holmestrand. I 2016 og tidligere var det betydelig bedre resultater. Holmestrand «lider» også under å være regnskapskommune for kommunereformen, ved at det er betydelige utgifter knyttet til reformen, som inkluderes i driftsutgiftene i Holmestrand, men som dekkes av engangsmidler (bruk av fond). Bruk av fond kommer «under» linjen for netto driftsresultat, slik at konsekvensen er at utgiftene er med, men inntektene fra bruk av fond ikke er med i tallene.

Det samme gjelder de 24 mill. kroner ekstra som ble bevilget til teknisk i 2017 for dekking av vedlikeholdsetterslep på kommunale veier og bygg. Dette ble dekket av bruk av disposisjonsfond og får den samme virkningen som bruken av engangsmidler.

Sande har fortsatt eiendomsskatt, som gir et adekvat nivå på netto driftsresultat, hvor anbefalingen er at dette ligger på minimum 1,75 pst.

5.1.2 Netto driftsresultat

For 2018 er det et negativt netto driftsresultat på knapt 27,7 mill. kr, noe som er 3,1 mill. kr dårligere enn revidert budsjett. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er -2,4 %.

Netto driftsresultat viser kommunens økonomiske resultat av den ordinære driftsvirksomheten når man tar hensyn til finansposter, men holder utenfor de pliktige avsetningene. Det er et krav til balansen (jf. Kommuneleien) at driftsresultatet skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

En anbefalt målsetning fra departement og fylkesmann er at man over tid oppnår et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter, slik at man sikrer en økonomisk bærekraftig drift som sørger for at man kan opprettholde den kommunale tjenesteproduksjonen og levere gode og stabile tjenester til innbyggerne.

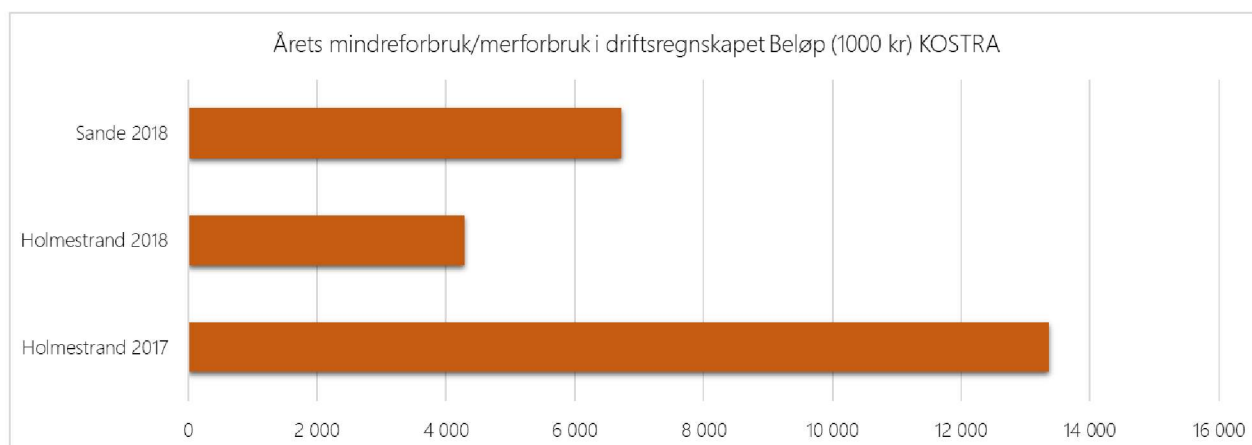
Holmestrand kommune har de siste årene hatt gode netto driftsresultater – unntaket er 2017 og 2018. I 2017 skyldtes det dårlige resultatet to forhold; det ble brukt 24 mill. kroner av disposisjonsfond for å ta alt vedlikeholdsetterslepet på kommunale bygg og veier (reelt forbruk ble til slutt knapt 30 mill. kroner), samt at Holmestrand var regnskapskommune for kommunesammenslåingen med Hof.

I 2018 var bildet noe mer sammensatt. Som nevnt ble resultatet forverret med 6,3 mill. kroner på grunn av utgifter til kommunereformen. Korrigert for dette er likevel et negativt resultat på over 20 mill. kroner.

5.1.3 Regnskapsmessig mindreforbruk

Netto driftsresultat korrigert for avsetninger til og bruk av fond viser regnskapsmessig mer- eller mindreforbruk (bunnlinjen/over- eller underskudd).

Holmestrand kommune fikk i 2018 et regnskapsmessig mindreforbruk på nær 4,3 mill. kroner. Grafen nedenfor viser regnskapsmessig resultat i perioden for 2017 og 2018, samt resultat i Sande i 2018.

Samlet sett leverte kommunens virksomheter et regnskapsresultat som var 8,5 mill. kr eller 1,2 % over budsjett. Årsaker til budsjettavvik er presentert under respektive kapitler. Resultatet knytter seg til flere forhold, men merforbruk på lønnsbudsjettet og kjøp av plasser kan trekkes frem som store bidragsytere til merforbruket.

5.2 DRIFTSREGNSKAPET

Hovedoversikt drift 2018 - tall i 1000 kr	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Oppr. budsjett 2018	Regnskap 2017
<i>Driftsinntekter</i>				
Brukerbetalinger	-38 801	-37 008	-38 962	0
Andre salgs- og leieinntekter	-97 331	-90 867	-90 881	0
Overføringer med krav til motytelse	-204 812	-139 101	-119 279	0
Rammetilskudd	-376 146	-380 173	-384 110	0
Andre statlige overføringer	-49 911	-30 085	-36 798	0
Andre overføringer	-3 038	-10 133	0	0
Inntekts- og formuesskatt	-378 357	-362 143	-356 206	0
Eiendomsskatt	0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	-4	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-1 148 399	-1 049 509	-1 026 237	0
<i>Driftsutgifter</i>				
Lønnsutgifter	571 937	525 098	500 228	0
Sosiale utgifter	150 181	159 639	153 114	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunen	127 077	91 662	87 512	0
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal	203 007	192 177	188 925	0
Overføringer	70 835	49 751	62 462	0
Avskrivninger	55 179	34 330	34 330	0
Fordelte utgifter	-58	0	0	0
Sum Driftsutgifter	1 178 158	1 052 657	1 026 572	0
Brutto driftsresultat	29 759	3 148	335	0
<i>Finansinntekter</i>				
Renteinntekter og utbytte	-8 978	-5 856	-5 856	0
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-16 207	-10 400	-10 400	0
Mottatte avdrag på utlån	-190	-100	-100	0
Sum Finansinntekter	-25 374	-16 356	-16 356	0
<i>Finansutgifter</i>				
Renteutgifter og låneomkostninger	18 071	24 182	24 182	0
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	20 714	14 183	300	0
Avdrag på lån	39 389	33 562	33 562	0
Utlån	286	120	120	0
Sum Finansutgifter	78 460	72 047	58 164	0
Resultat eksterne finanstransaksjoner	53 085	55 691	41 808	0
<i>Motpost avskrivninger</i>				
Motpost avskrivninger	-55 179	-34 330	-34 330	0
Sum Motpost avskrivninger	-55 179	-34 330	-34 330	0
Netto driftsresultat	27 665	24 509	7 812	0
<i>Bruk av avsetninger</i>				
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-12 677	-12 677	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-22 858	-22 858	-7 870	0
Bruk av bundne driftsfond	-33 668	-6 755	-6 793	0
Sum Bruk av avsetninger	-69 203	-42 290	-14 662	0
<i>Avsetninger</i>				
Avsatt til disposisjonsfond	15 947	15 947	3 270	0
Avsatt til bundne driftsfond	21 300	1 834	3 580	0
Sum Avsetninger	37 247	17 781	6 850	0
Sum Regnskapsmessig merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	-4 291	0	0	0

Da 2018 er første driftsår for ny kommune, foreligger det ikke regnskapstall for 2017.

5.2.1 Skatt, rammeoverføringer og andre inntekter

Frie inntekter

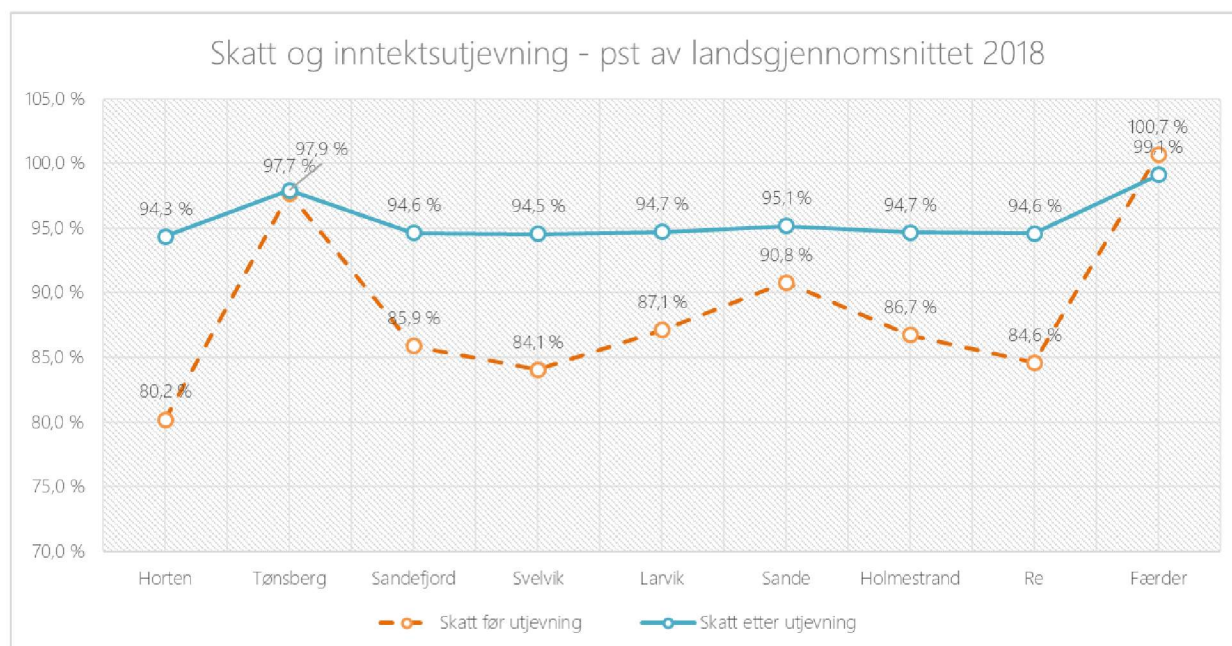
Frie inntekter, som består av skatteinntekter og rammetilskudd, ble samlet sett vel 12 mill. kroner høyere enn budsjettet. Dette er etter at budsjettet ble oppjustert med 2 mill. kroner i løpet av året.

Som tidligere påpekes det fra sentralt hold at dette er å anse som engangsinntekter, som kommunene ikke bør bruke til løpende drift, og som det ikke kan påregnes at beholdes i påfølgende år.

Tabellen nedenfor viser de frie inntektene for 2018.

Frie inntekter	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik
Skatteinntekter	-376 146	-380 173	-4 027
Rammetilskudd	-378 357	-362 143	16 214
Sum	-754 503	-742 316	12 187

Grafen nedenfor viser skatteinntekter i prosent av landsgjennomsnittet for alle kommunene i Vestfold, før og etter inntektsutjevning.

Momskompensasjon

Kommunen mottok momskompensasjon på vel 24 mill. kroner i 2018. Dette er et relativt høyt beløp, men henger blant annet sammen med at alle utgifter til kommunereform er ført i regnskapet til Holmestrand. Det er ingen sammenligningstall for tidligere år. Momskompensasjon fra investeringer er ført direkte i investeringsregnskapet, med et beløp i 2018 på vel 7,2 mill. kroner.

5.2.2 Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene er kommunenes klart største utgift, og utgjør ca. 62 pst av brutto driftsutgifter. Holmestrand kommune hadde i 2018 lønnsutgifter korrigert for sykelønns- og svangerskapsrefusjoner på knapt 688 mill. kroner, dersom kun tjenesteproduserende virksomheter regnes med. Tallene inkluderer ikke premieavvik og sentrale føringer. Det er et relativt stort merforbruk på lønn, men deler av dette dekkes av engangsmidler knyttet til kommunesammenslåingen.

5.2.3 Pensjonsutgifter

For å sikre forutsigbarhet og stabilitet la departementet i 2002 om regnskapsreglene for kommunesektoren slik at det var den årlige pensjonskostnaden og ikke pensjonspremiene som belastet kommuneregnskapet. Til forskjell fra pensjonspremiene beregnes pensjonskostnader ut fra den gjennomsnittlige årlige lønnsvekst, den avkastning på pensjonsmidler som normalt kan forventes et år osv.

Differansen mellom innbetalt premie (utgiften) og pensjonskostnad, kalles «årets premieavvik». De siste årene har innbetalt premie vært høyere enn pensjonskostnaden og premieavviket blir dermed positivt og inntektsført i regnskapet. Denne inntektsføringen gir ikke likviditetsmessig effekt, og kommunens regnskap kan dermed vise et godt resultat selv om kommunen har dårlig likviditet.

Premieavviket, som inntektsføres i regnskapet har sin motpost i balansen i form av kortsiktig gjeld. Denne gjelden skal avskrives (amortiseres) over 7 år (10 år i årene 2011-2014, og 15 år inntil 2011). Dette innebærer at 1/7 av premieavviket blir belastet regnskapet i påfølgende år. Siden 2002 har disse premieavvikene akkumulert seg opp til et betydelig beløp.

Grunnet kommunens bruk av premiefond for å eliminere premieavviket de siste årene er denne pensjonsgjelden på vei nedover. Det akkumulerte premieavviket ved utgangen av 2018 er på 47 mill. kroner. Dette er en reduksjon på vel 14 mill. kroner fra 2017. Pensjonsfondet står fortsatt ubrukt, og har en saldo på vel 88 mill. kroner.

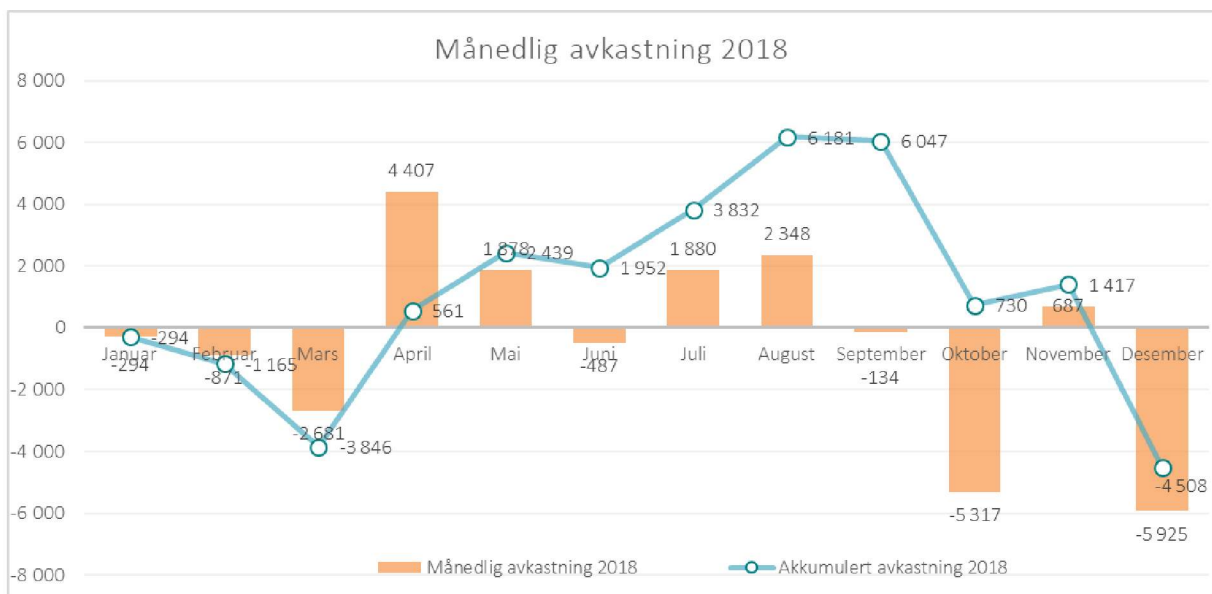
Tabellen nedenfor viser premieavviket (eks. arbeidsgiveravgift) for 2018 fordelt på ansattgruppe.

Premieavvik 2018	Sykepleiere	Lærere	Fellesordning	Sum
Premieavvik 2018	725	1 337	-292	1 770
Amortisering	1 241	-457	11 487	12 271
Netto virkning 2018	1 966	880	11 195	14 041
<i>Prognose amortisering 2019</i>	<i>1 136</i>	<i>-736</i>	<i>11 504</i>	<i>11 904</i>

5.2.4 Finansielle inntekter

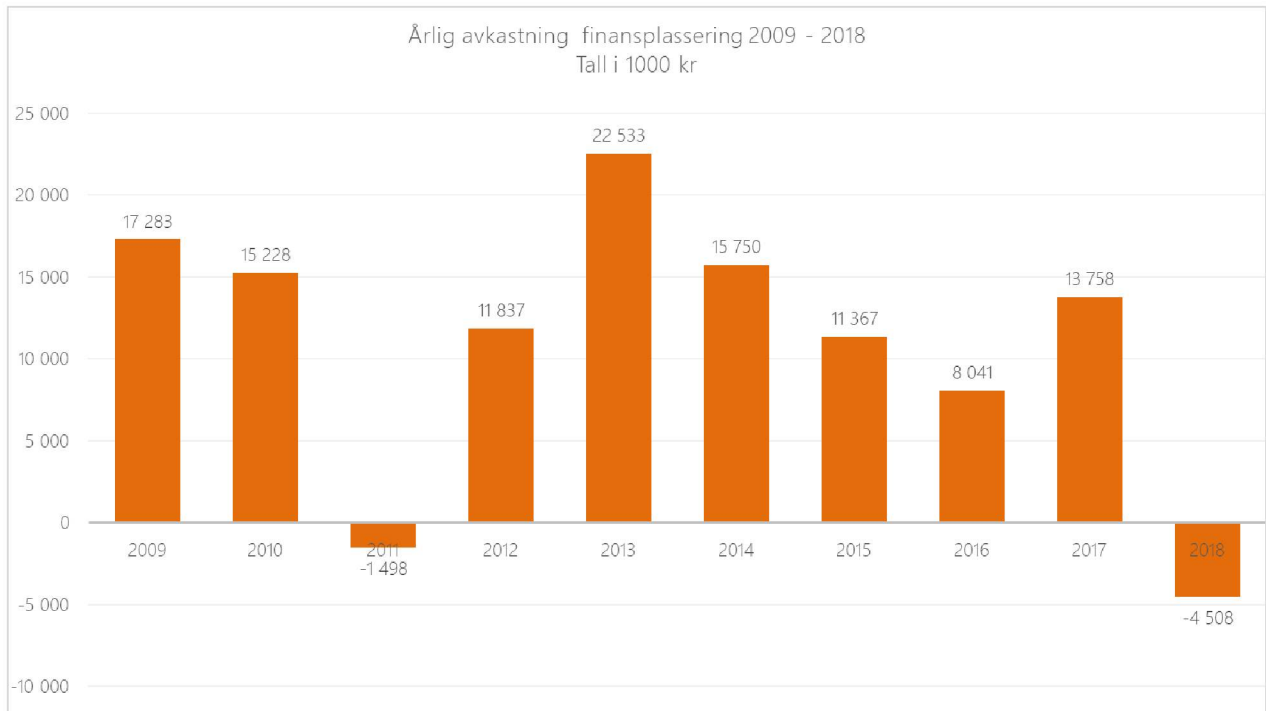
I dette avsnittet omfatter tall for 2017 og tidligere år kun tidligere Holmestrand.

Finansielle inntekter består hovedsakelig av avkastning fra finansplasseringer. Resultatet for 2018 er dårlig. Generelt var 2018 et dårlig år for de fleste som hadde plassert penger i ulike fond. Det påpekes som tidligere at avkastning knyttet til langsiktig finansiell aktiva vil kunne svinge betydelig fra år til år, og at det er viktig at kommunen ikke tar større finansiell risiko enn den har finansielle muskler til å bære. Viktigheten av å opprettholde bufferfond finans og at fondet holdes på en fornuftig størrelse sett i forhold til kommunens plasseringer påpekes også i sammenhengen. Samlet avkastning i 2018 endte på negativt 4,5 mill. kroner. Det ble i forbindelse med behandlingen av 3. kvartalsrapport 2018 vedtatt at kommunen kunne inntektsføre samlet tap sett mot budsjettet inntekt fra bufferfond finans. Det ble i fjor derfor inntektsført vel 14,5 mill. kroner fra dette disposisjonsfondet.

I 2018 ga kommunenes finansplasseringer en negativ avkastning på 4,5 mill. kroner. Finansinntekter er budsjettet med 10 mill. kroner. Avvik mot budsjettet inntekt er dermed på vel 14,5 mill. kroner.

Årlig avkastning i perioden 2009-2018 vises i figuren nedenfor. Avkastningen i første kvartal 2019, som er offentliggjort i skrivende stund, viser en meget positiv bedring, med en samlet avkastning på over 8,6 mill. kroner for årets tre første måneder.

5.2.5 Finansielle utgifter

Gjeldsrenten har holdt seg lav gjennom hele 2018. Renteutgiftene på ordinær gjeld endte i 2018 på vel 18 mill. kroner. Dette er 6,1 mill. kroner lavere enn budsjettet.

Avdragsutgiftene var på knapt 39,4 mill. kroner i 2018. Dette er vel 5,8 mill. kroner mer enn budsjettet nivå. I tillegg kommer avdragsutgifter som er ført i investeringsregnskapet på 6,8 mill. kroner knyttet til videreutlån.

5.3 INVESTERINGSREGNSKAPET

Skjema 2B - Investeringsprosjekter	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik
Tilskudd kirken	7 400	7 400	0
IKT	4 006	4 100	94
Flygel Biorama	94	57	-37
Digitale tavler	506	500	-6
Utstyr til Kunst og håndverk og naturfag	131	200	69
Inventar i skolene	0	300	300
Ballbinge Hof skole	0	800	800
Gausetangen barnehage (utvidelse)	186	0	-186
Holmestrand bibliotek	209	0	-209
Velferdsteknologi	1 451	2 000	549
Inventar og utstyr helse og velferd	1 032	1 223	191
Inventar og utstyr v/sykehjemmet	0	1 060	1 060
Ny Kleiverud skole	311	200	-111
Flerbrukshall Botne skole	6 008	7 000	992
Hvitstein stadion oppgradering	219	8 000	7 781
Minde	391	200	-191
Flersenterbygg Hof	1 232	0	-1 232
Turvei mot Sande	1 949	2 033	84
Turvei mot Sande - tunell	868	5 000	4 132
Feiebil	2 294	2 300	6
Turløype Bråtan - Hof	5 698	3 600	-2 098
Vei Sjøskogen/Kleivan-området	365	0	-365
Lager Biorama m.m.	0	350	350
Sekkepost teknisk	463	5 000	4 537
Trafikksikkerhet	1 096	1 000	-96
Kunstgressbane Hof	-334	0	334
Backergården	0	3 000	3 000
Tomtesalg Veset	51	0	-51
Vann	18 363	19 400	1 037
Solsiden (faktureres Solsiden Holmestrand)	3 341	3 103	-238
Avløp	2 385	19 400	17 015
Renseanlegg Holmestrand	1 641	19 881	18 241
Renseanlegg Sande	38 188	60 000	21 812
Diverse felles	2 504	0	-2 504
Div ikke finansiert	2 061	0	-2 061
TOTALT	104 109	177 108	72 999

Totalt er det brukt knapt 73 mill. kroner mindre i investeringer enn budsjettet. Store deler av dette mindreforbruket ligger innenfor VA-området. Grunnet at disse bevilgningene ikke var rebudsjettet i økonomiplan for 2019-2022, måtte disse ubrukte midlene stå igjen slik at de ble overført i henhold til vedtaket om overføring av ubrukte bevilgninger til 2019. Rådmannen har gjennom høsten 2018 rapportert om dette i DRI.

5.3.1 Kommentar til enkelte prosjekter i 2018

Inventar og utstyr v/sykehjemmet

Kommenteres da det er en ubrukt bevilgning. Det er gjort en del innkjøp ved sykehjemmene i kommunen, men ingen av disse kvalifiserte som investering og er derfor ført i driften.

Ballbinge Hof skole

Ikke prosjektlederkapasitet i 2018. Overføres til 2019.

Turvei mot Sande – tunell

Sikring av tunnelen viste seg ikke å være påkrevd, men det er brukt penger på opparbeiding av rasteplasser m.m. Noe gjenstår i 2019 slik at 0,5 mill. kroner søkes overført.

Turløype Bråtan – Hof

Turløypa er tatt i bruk, men noen avklaringer med grunneier gjenstår våren 2019 med tanke på endelig sluttsum. Avviket skyldes beslutning om belysning i turløypa. Det finansieres med et tilskudd på 1,0 mill. kroner til tidligere Hof kommune, som ikke er tatt hensyn til i budsjettbevilgningen. Resten dekkes over sekkepost teknisk, som heller ikke framkommer i oversikten.

Sekkepost teknisk

Belysning i turløype Hof.

Avløp

2018 har i stor grad gått med til prosjektering. Hovedtyngden av anleggsutgiftene kommer i 2019, og gjennomføring betinger overføring av ubrukte midler til 2019. DRI orienteres halvårlig om bruken av budsjett-bevilgningen.

Renseanlegg

Forsinket byggestart. De tyngste entreprisene ble inngått sent på året. Ubrukte midler overføres til 2019. Samlet bevilgning beløper seg til 80,1 mill.kr mot et kostnadsoverslag på 81,6 mill. kroner per årsskiftet. Det er behov for tilleggsbevilgning ved behandling av første tertialrapport 2019,

6 RESULTATER PÅ PROGRAMOMRÅDENE

Resultater programområder	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik
10 Strategi og utvikling			
Driftsutgifter	33 569	35 208	1 639
Driftsinntekter	-2 891	-2 470	421
Sum programomr.: 10 Strategi og utvikling	30 678	32 738	2 060
15 Økonomi og fellestjenester			
Driftsutgifter	56 517	40 892	-15 625
Driftsinntekter	-20 886	-2 942	17 944
Sum programomr.: 15 Økonomi og fellestjenester	35 632	37 950	2 318
20 Oppvekst og kultur			
Driftsutgifter	348 728	321 871	-26 857
Driftsinntekter	-76 258	-52 410	23 848
Sum programomr.: 20 Oppvekst og kultur	272 470	269 460	-3 009
30 Helse og velferd			
Driftsutgifter	517 094	472 313	-44 781
Driftsinntekter	-162 397	-122 334	40 064
Sum programomr.: 30 Helse og velferd	354 696	349 979	-4 717
40 Teknisk			
Driftsutgifter	179 743	147 347	-32 396
Driftsinntekter	-122 200	-95 013	27 187
Sum programomr.: 40 Teknisk	57 544	52 335	-5 209
Netto driftsutgifter programområder	751 020	742 462	-8 557

Øvrige kommentarer til de økonomiske resultatene kommer i de påfølgende kapitler.

7 ADMINISTRASJON

Programområdet består av rådmann og ledergruppe, samt HR-avdeling, Økonomiavdeling, og øvrige stab- og støttefunksjoner, herunder blant annet servicetorg, IKT, dokumentcenter, kommunikasjon og oppfølging av folkevalgte.

I 2018 har det vært fullt fokus på kommunesammenslåingen. Mange av arbeidsgruppene ble ferdige i løpet av året, og mye av arbeidet var knyttet til å gjennomføre uttalte mål for arbeidet. De to kommunenes økonomiavdelinger ble samlokalisert i Holmestrand rådhus i mai 2018, under felles ledelse – noe som har gitt gode resultater allerede, i form av større fagmiljøer, selv om det fortsatt jobbes i ulike økonomisystemer. Også de to dokumentsentrene ble samlokalisert i fjor, under felles ledelse. Dette ble gjennomført i august.

7.1 ØKONOMISKE RESULTATER ADMINISTRASJON

Strategi og utvikling	Regnskap 2018	Rev. bud. 2018	Avvik i kr	Avvik i %
100-Strategi og utvikling	23 942	25 594	1 652	6,5 %
120-HR-avdeling	6 736	7 144	408	5,7 %
Sum	30 678	32 738	2 060	6,3 %

Mindreforbruket på strategi og utvikling skyldes i stor grad at inndratte budsjettmidler knyttet til innsparinger i driften er lagt på rådmannsansvaret.

Økonomi og fellestjenester	Regnskap 2018	Rev. bud. 2018	Avvik i kr	Avvik i %
150-Økonomiavdeling	11 144	12 389	1 245	10,1 %
160-IKT	11 745	12 657	912	7,2 %
170-Fellestjenester	12 742	12 904	163	1,3 %
199-Stab økonomi og fellestjenester	2	0	-2	0,0 %
Sum	35 632	37 950	2 318	6,1 %

Mindreforbruket på økonomiavdelingen skyldes svangerskapsrefusjoner, og øvrig tilpassing i forhold til kommunereform. Når det gjelder stillingene knyttet til budsjettavdelingen, deles disse med Sande, som dekker 40 pst av lønnsutgiftene.

Mindreforbruket på IKT skyldes noe lavere overføringer til Jarlsberg IKT enn budsjettet, samt lavere lisens- og telefonutgifter enn budsjettet.

8 OPPVEKST OG KULTUR

8.1 ØKONOMISKE RESULTATER OPPVEKST OG KULTUR

Virksomheter	Regnskap 2018	Rev. bud. 2018	Avvik i kr	Avvik i %
200-Barnehager felles	60 738	59 620	-1 119	-1,9 %
211-Hof barnehage	5 848	6 293	445	7,1 %
212-Eidsfoss barnehage	3 539	3 384	-155	-4,6 %
213-Gausetangen barnehage	7 974	6 880	-1 094	-15,9 %
214-Gullhaug barnehage	7 074	7 171	97	1,4 %
215-Kleiverud barnehage	10 366	10 607	241	2,3 %
216-Knutsekogen barnehage	8 269	8 174	-96	-1,2 %
250-Skole felles	15 982	12 614	-3 368	-26,7 %
251-Hof skole	34 787	35 368	581	1,6 %
252-Botne skole	22 177	22 025	-152	-0,7 %
253-Ekeberg skole	23 390	23 403	13	0,1 %
254-Kleiverud skole	13 936	14 599	663	4,5 %
260-Gjøklep ungdomsskole	34 184	34 125	-58	-0,2 %
270-PP tjenester	4 880	4 768	-112	-2,3 %
280-Voksenopplæring	3 169	4 046	877	21,7 %
290-Kultur	16 156	16 383	227	1,4 %
Sum	272 470	269 460	-3 009	-1,1 %

8.2 STATUS OG UTFORDRINGER

Oppvekst og kultur hadde i 2018 et samlet merforbruk på 3 mill. kroner. Året har vært preget av budsjettjusteringer som en konsekvens av kommunesammenslåingen mellom Holmestrand og Hof, og vertskommuneavtaler som er inngått mellom Holmestrand og Sande kommuner. Innen skole og barnehage har det blitt gjort budsjettjusteringer underveis og erfaringer fra 2018 har hatt innvirkning på budsjettarbeid for 2019.

Kultur har fra 1.9.2018 hatt samlet ledelse for begge kommunene. Året har vært preget av mange endringer knyttet til kommunereform, og innføring av vertskommuneavtale for kulturskolene i Sande og Holmestrand, som hadde virkning fra 1.8.2018. Aktivitetsnivået har i stor grad blitt opprettholdt samtidig som tjenester mellom kommuner har blitt harmonisert. I 2018 hadde kultur et samlet mindreforbruk på 0,2 mill. kroner.

PPT ble organisert som et vertskommunesamarbeid fra 1.5.2018. De opprinnelige budsjettene i Holmestrand og Sande kommuner tok ikke høyde for tjenestenivå i ny organisering. Budsjett for 2019 er korrigert i henhold til dagens tjenestenivå.

Barnehage felles hadde et merforbruk på 1,1 mill. kroner. Dette skyldes økte lønnsutgifter knyttet til vedtak om spesialundervisning og kjøp av barnehageplasser i andre kommuner. Dette er

kostnader det er utfordrende å budsjettere. Det er svingninger mellom år, og dette er noe kommunen også må forvente i årene som kommer.

I barnehagene er det meget god økonomistyring. Merforbruk i Gausetangen barnehage på 1,1 mill. kroner skyldes utvidet antall plasser med virkning fra august 2018. Dette kom som en konsekvens av økt søkning til barnehagen, og var ikke budsjettet.

Skole felles hadde i 2018 et merforbruk på 3,3 mill. kroner som skyldes følgende forhold; merutgifter til transport av elever, kjøp av elevplasser ved alternative læringsarenaer, kjøp av tjenester (elevplasser) i andre kommuner, og kostnader knyttet til digitale lisenser i skole.

Høsten 2018 ble det igangsatt et arbeid med å utarbeide en ny fordelingsmodell for budsjett innen skole. Denne legges til grunn for budsjettjusteringer høsten 2019 og budsjettering for 2020. Modellen vil gi bedre styring og forutsigbarhet på virksomhetsnivå og klargjør økonomisk ansvarsfordeling mellom skolene og budsjettområde skole felles.

Voksenopplæringen hadde i 2018 et mindreforbruk på om lag 0,9 mill. kroner som i hovedsak skyldes lavere lønnsutgifter og høyere statlige refusjoner enn budsjettet. Voksenopplæringen har i 2018 kjøpt tjenester gjennom samarbeidsavtaler med Horten og Sande kommuner. I årsregnskapet kommer dette frem ved at utgiftene er høyere enn budsjettet. Fra og med august 2019 vil tjenester innen området kjøpes av Sande kommune og dette vil bli formalisert i en samarbeidsavtale som løper til sammenslåingstidspunktet 31.12.2019.

Utfordringene innen programområdet er hovedsakelig knyttet til kjøp av tjenester innen barnehage og skole. Dette gjelder for eksempel fosterhjemsplasserte barn som har barnehage- eller skoleplass i andre kommuner, og elever som i perioder ikke har utbytte av undervisning ved hjemskolen. Kommunen må påregne svingninger i disse kostnadene i årene som kommer.

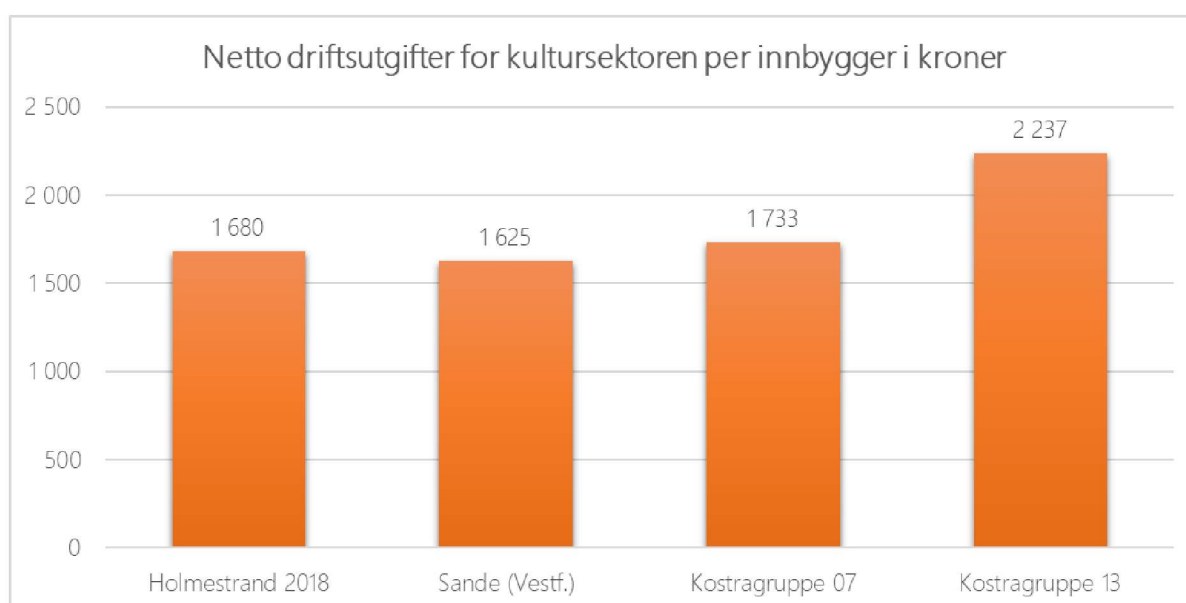
Samlet merforbruk i 2018 innenfor programområdet Oppvekst og kultur er på om lag 1 pst av budsjettet. Dette forklares med forhold som for det meste ligger utenfor de ordinære virksomhetene. Virksomhetene hadde gjennom 2018 meget god økonomisk styring. Ny fordelingsmodell innen skole vil være et viktig tiltak for økonomistyring innen oppvekst 2019. For barnehagene vil økning i søkertall være avgjørende for økonomien i 2019. Demografiske prognoser er tatt høyde for i økonomiplanen, men det er vanskelig å forutsi nøyaktig når og hvor økningen skjer.

8.3 NØKKELTALL

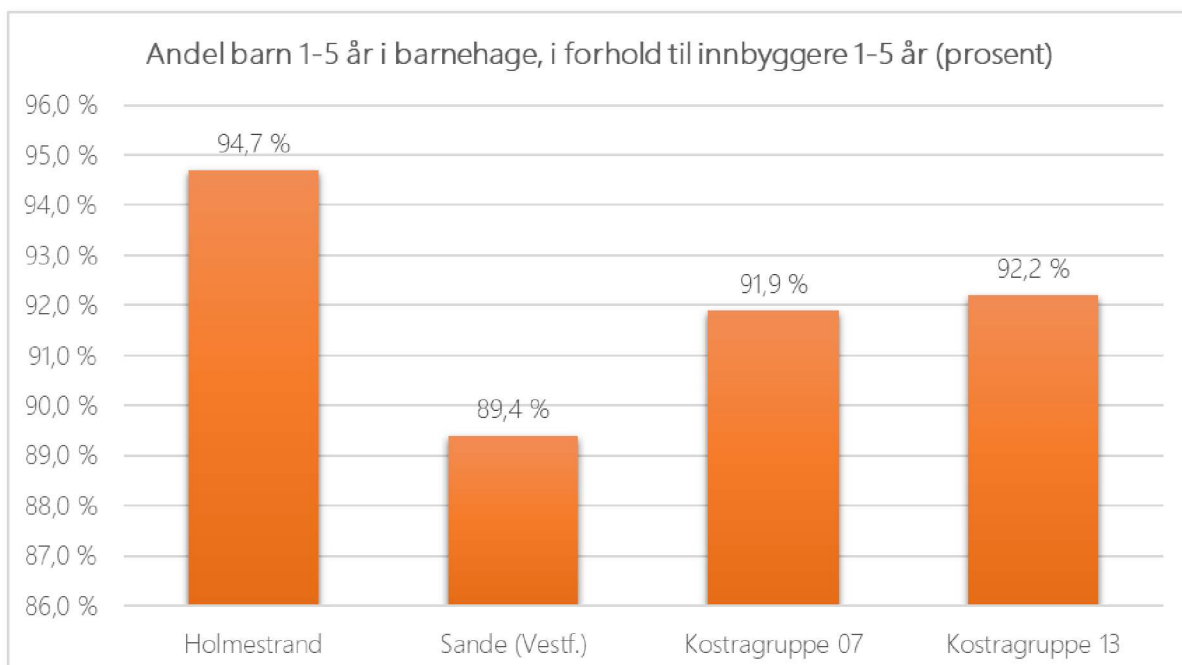
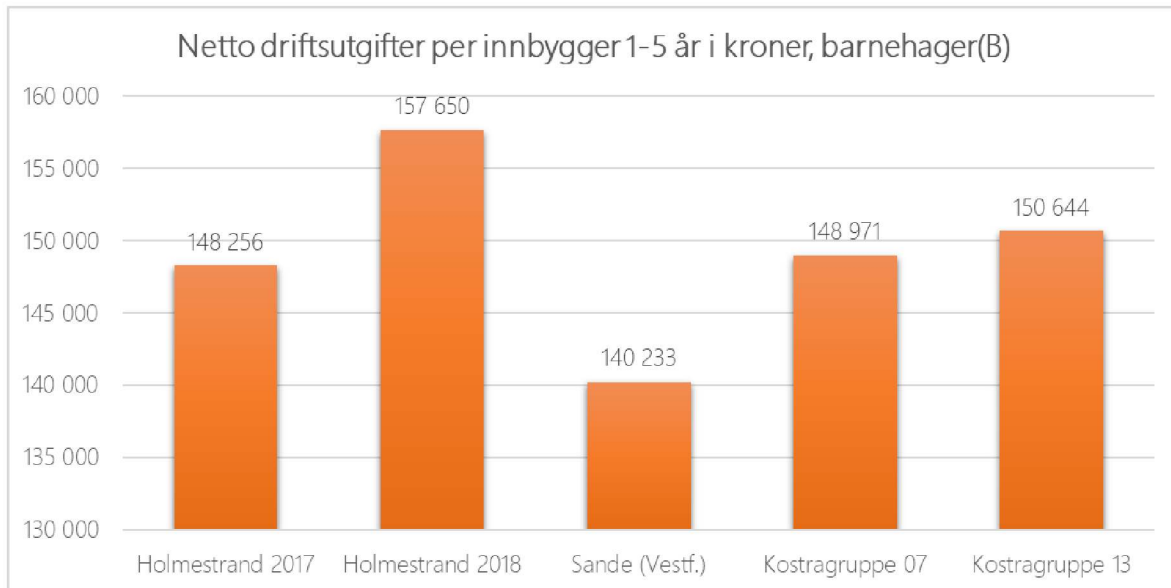
KOSTRA-tallene for 2017 og tidligere år er summen av tidligere Hof og Holmestrand.

Tallene for kultur viser at Holmestrand og Sande er på et relativt likt nivå. Dersom man ser på tidligere KOSTRA-tall (vises ikke i denne grafen) vil man se at det har vært en kraftig økning i de siste årene i Holmestrand. Dette skyldes hovedsakelig utgifter til det nye biblioteket.

Sande og Holmestrand ligger også om lag på samme nivå som kostragruppe 7, som Holmestrand tilhører i dag, men et stykke under gjennomsnittet i kostragruppe 13, som den nye kommunen fra 2020 mest sannsynlig vil tilhøre.

Når det gjelder utgifter til barnehage per innbygger 1-5 år, har Holmestrand hatt en relativt stor økning fra 2017 til 2018, og ligger betydelig over Sande sitt nivå. Dette kan være en konsekvens av at det er en større andel barn som går i barnehagen enn det er i Sande, jfr. de neste to grafene.

Det er noen feil i innrapporterte data både i Sande og Holmestrand, som medfører at nøkkeltallene for grunnskole er feil. Nøkkeltall for dette området kan først presenteres etter at de korrigerede kostratallene offentliggjøres i juni.

9 HELSE OG VELFERD

Det ble opprettet fire felles nye virksomheter med Sande kommune innen Helse og velferd i 2018:

- Virksomhet Tjenestekontor
- Virksomhet barn, unge og familie
- Virksomhet folkehelse, forebygging og frivillighet
- Virksomhet psykisk helse og avhengighet

9.1 ØKONOMISKE RESULTATER HELSE OG VELFERD

Virksomheter	Regnskap 2018	Rev. bud. 2018	Awik i kr	Awik i %
300-Helse og velferd felles	7 750	8 539	789	9,2 %
301-Barn, unge og familie	35 601	43 159	7 557	17,5 %
302-NAV Holmestrand og Sande	38 571	41 004	2 434	5,9 %
303-Holmestrand bo- og behandlingssenter	50 359	43 593	-6 766	-15,5 %
304-Hof bo- og aktivitetssenter	27 970	27 228	-742	-2,7 %
306-Hjemmebaserte tjenester	77 328	73 389	-3 939	-5,4 %
307-Voksenhabilitering	69 371	68 249	-1 122	-1,6 %
308-Folkehelse, forebygging og frivillighet	27 081	25 392	-1 689	-6,7 %
309-Psykisk helse og avhengighet	16 698	16 033	-665	-4,1 %
310-Tjenestekontoret	3 969	3 393	-575	-17,0 %
Sum	354 696	349 979	-4 717	-1,3 %

Det ble et merforbruk i 2018 for Helse og velferd på 4,7 mill. kroner (1,3%). I hovedsak gjelder dette legevakt/KAD og kjøp av eksterne plasser - både innen demensomsorg og psykisk helsetjeneste. Videre har 2018 gitt kommunen flere brukere, som igjen har økt behovet for ressurser. Kjøp av eksterne vikarer, samt egne vikarutgifter og overtid har også påvirket resultatet i stor grad.

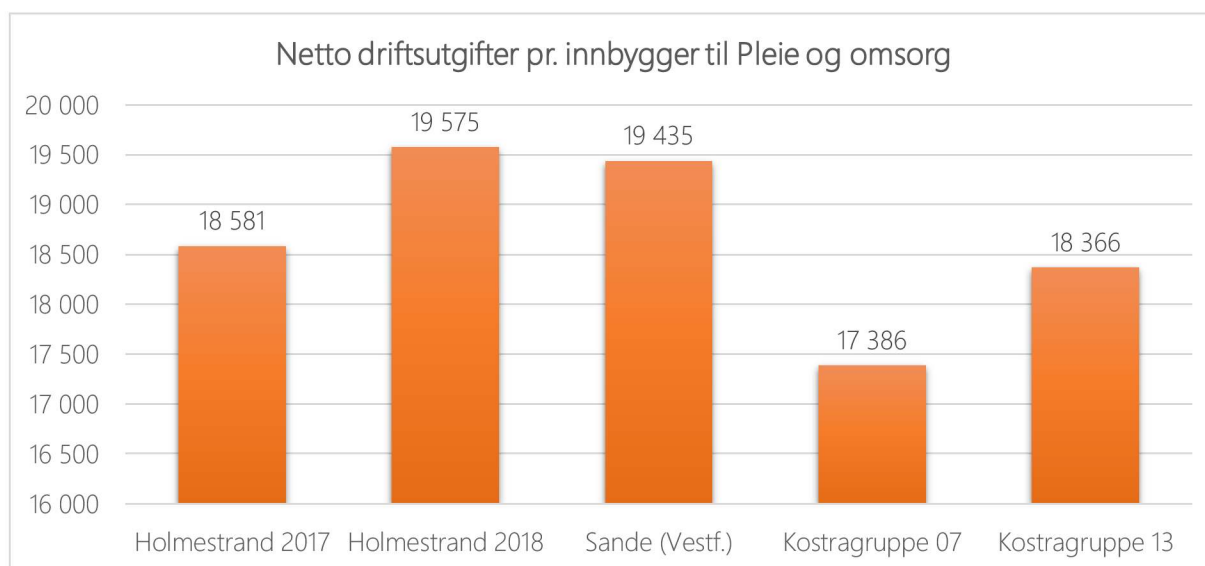
Det er grunn til å spesielt omtale det positive resultatet på virksomhet Barn, unge og familie. Dette skyldes:

- Bruk av bundet driftsfond
- Vakanser og sykefravær uten vikar i tjenestene gjennom året
- Ikke budsjettert refusjon kommunereform og refusjon virksomhetsledelse i Sande
- Økt refusjon fra staten til Barneverntjenesten
- Økte inntekter for ressurskrevende tjenester på Traneveien senter for barn og unge
- Reduserte driftskostnader ved avvikling av EM bofellesskap

Det kan ikke forventes et tilsvarende resultat i 2019 for denne virksomheten.

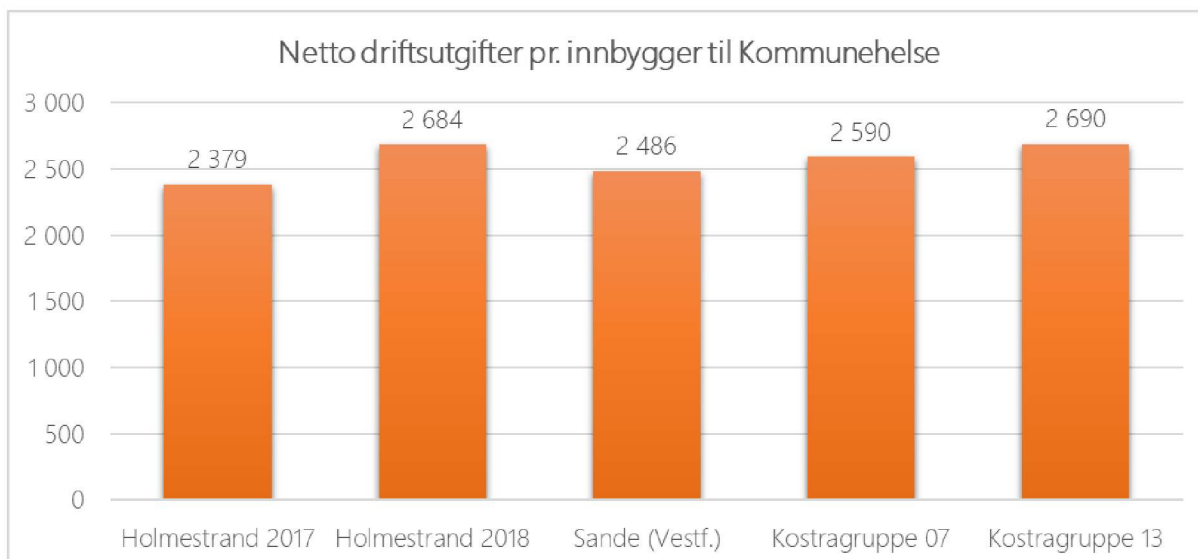
Når det gjelder refusjon for ressurskrevende tjenester er det i regnskapet for 2018 inntektsført ca. 4,4 mill. kroner mer enn det kommunen vil få. Dette skyldes noen feil i beregningen som lå til grunn for inntektsføringen i regnskapet per 15. februar, og som ble avdekket da revisjonen på et senere tidspunkt skulle revidere refusjonskravet. Dette vil komme til utgiftsføring i 2019-regnskapet, og rådmannen vil foreslå at et disposisjonsfond som i 2017 ble opprettet da Holmestrand i kravet for 2016 fikk mer enn de7t som ble inntektsført (altså en omvendt situasjon). Dette beløpet er også tilfeldigvis på ca. 4,4 mill. kroner.

9.2 NØKKELTALL

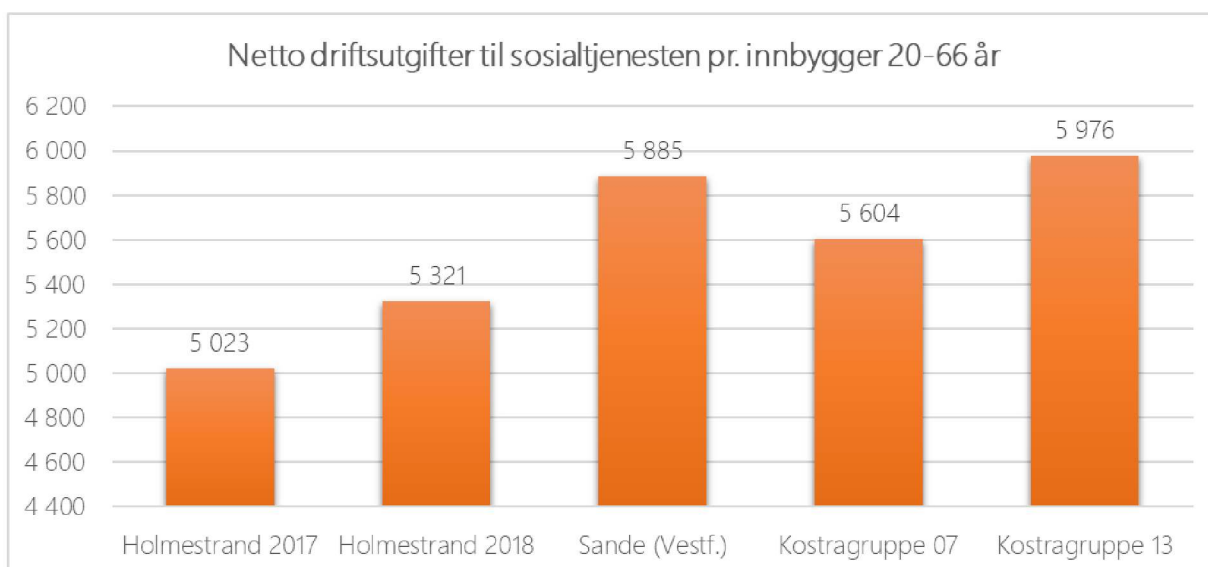

Holmestrand har hatt en relativt stor økning innenfor pleie- og omsorgstjenester per innbygger, og ligger i 2018 om lag på nivå med Sande. Dette henger blant annet sammen med økte behov på enkeltbrukere, og spesielt behovet for kjøp av omsorgsplasser i andre kommuner og hos private leverandører. I forbindelse med kommunesammenslåingen søkes det å redusere omfanget av slike tjenestekjøp, og «ta hjem» de brukerne dette dreier seg om.

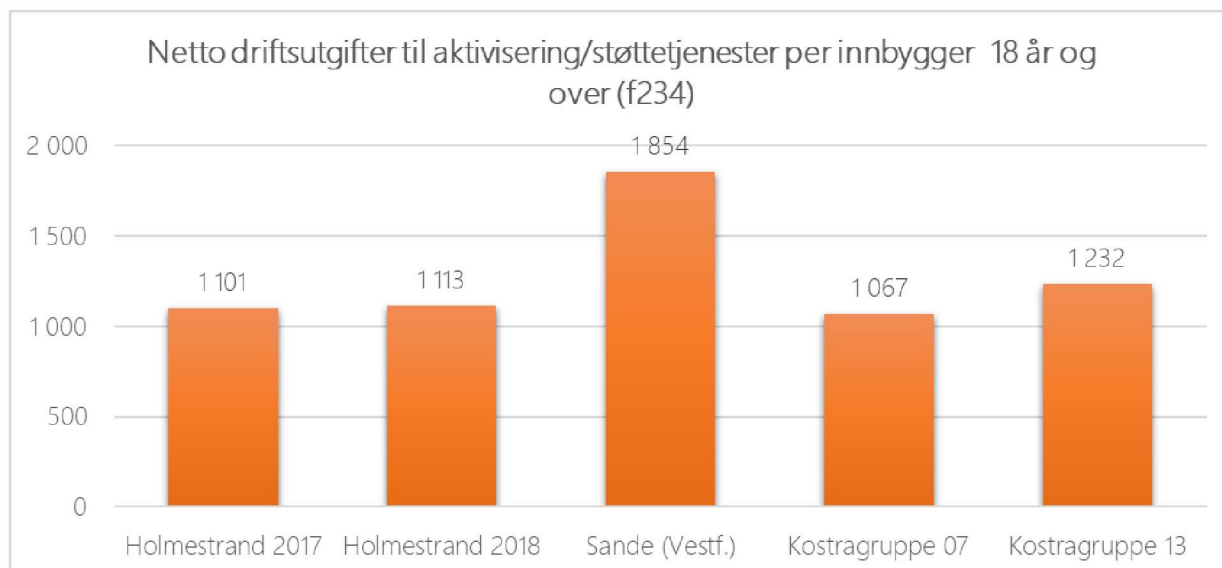
Begge kommuner ligger for øvrig til dels betydelig høyere enn de to kostragruppene det sammenlignes med.

Innenfor kommunehelse (blant annet lege-, fysioterapi- og andre helsetjenester) er det relativt liten forskjell på alle kommunene det sammenlignes med. Holmestrand ligger noe over Sande, men omtrent på nøyaktig samme nivå som kostragruppe 13, som er den gruppen nye Holmestrand 2020 antagelig vil tilhøre.

Tradisjonelt sett har «gamle» Holmestrand ligget høyt på utgifter til sosialtjenesten. Her har tidligere Hof kommune ligget på et betydelig lavere nivå, og ser ut til å dra ned denne utgiften per innbygger til et mer gjennomsnittlig nivå. Sande har i 2018 en noe høyere utgift per innbygger. I Sande regnes ikke barnetrygden med som inntekt, og dette vil bidra til at denne utgiften er noe høyere i Sande enn i Holmestrand.

Innenfor aktivisering og støttetjenester ligger de fleste kommunegjennomsnittene og Holmestrand på tilnærmet likt nivå. Sande skiller seg ut her ved å ha en betydelig høyere utgift per innbygger over 18 år.

9.3 INSTITUSJONSTJENESTER

Holmestrand kommune har to bo- og behandlingssentre med til sammen 80 plasser.

Holmestrand bo- og behandlingssenter har 57 plasser som er inndelt i fire avdelinger:

- Avdeling A har 20 plasser langtid, korttid/rehabilitering.
- Avdeling B har 11 plasser skjermet enhet langtid.
- Avdeling C har 11 plasser lettere demens langtid.
- Avdeling D har 15 plasser langtid

Hof bo- og behandlingssenter har 23 plasser som er fordelt på 3 avdelinger:

- Avdeling A har 6 plasser skjermet enhet langtid.
- Avdeling B har 6 plasser for pasienter med kognitiv svikt langtid.
- Avdeling D har 11 plasser langtid, korttid/rehabilitering.

Begge bo- og behandlingssentra har kjøkken og vaskeri, og drifter dagsenter for hjemmeboende personer med demens. I 2018 ble lokasjonen til dagsenteret i Holmestrand flyttet til Botne og det ble åpnet for et kveldstilbud for denne gruppen i Hof.

Antall inn – og utskrivninger	2014	2015	2016	2017	2018
Holmestrand bo- og behandlingssenter	330	401	431	325	361
Hof bo- og behandlingssenter	Ikke tilgj.	77	105	53	131

Gjennomføring av Samhandlingsreformen har i 2018, som i tidligere år, gitt kommunens bo- og behandlingssentra utfordringer med håndtering av flere komplekse pasientforløp. Det er også en økning i behov og kompleksitet i tilbud til personer med uttalt demenssykdom.

Bo- og behandlingssentra har hatt stort fokus på å bedre rammene rundt kvalitetsarbeid i 2018. Nytt elektronisk pasient journal system er implementert og gav fokus på viktigheten av dokumentasjonsarbeid i tjenesten. Programvaren IKOS er tatt i bruk for å sikre gode bruker- og pasientforløp med sjekklister og frister, tilpasset brukers helse- og livssituasjon og tjenestene som ytes. Moderne varslingsteknologi er implementert for å fremme opplevelse av trygghet, og lokaliseringsteknologi anvendes for å ivareta den enkeltes bevegelsesfrihet. Satsning på kompetanseheving i bo- og behandlingssentra er videreført for alle faggrupper i 2018.

Samarbeidet med Fønix AS er opprettholdt og førte til at flere assistenter utdannet seg til helsefagarbeidere. Pasientsikkerhetsprogrammet er tatt i bruk, og flere ansatte er med i læringsnettverk, ulike kompetansehevende kurs, undervisning og veiledning. Innsatsområde «tidlig oppdagelse av forverret tilstand» er også satt i system og videreført i 2018.

Høsten 2018 har bo- og behandlingssentra hatt fokus på kommunereformarbeid og utarbeidet forslag til hvordan behovet for institusjonstjenester i befolkningen skal møtes fra 2020. I tillegg har det vært fokus på planlegging av innsatsområder i kvalitetsreformen for eldre «Leve hele livet».

9.4 BOTILBUD MED HELDØGNS BEMANNING

Holmestrand kommune har 54 boliger for eldre, 35 boliger for personer med nedsatt funksjonsevne, 3 barneboliger og avlastningsboliger.

Botilbud for eldre

Beboere i omsorgsboligene har mer sammensatte behov for helse- og omsorgstjenester enn tidligere. Det er fortsatt en økende tendens til at flere beboere blir boende i omsorgsboligene, ved forverret tilstand, og ikke ønsker å flytte på institusjon, eller at de blir boende fordi det ikke er ledige institusjonsplasser. I 2018 er den stedlige ledelsen for tjenester til beboere i omsorgsboliger til eldre økt.

Botilbud til personer med nedsatt funksjonsevne

Hjemmebaserte tjenester gis ved seks døgnbemannede enheter og som ambulerende tjenester med base ved to av tjenestestedene. Et av tjenestestedene er tiltak under tvungen omsorg. Dette

driftes etter avtale med staten som dekker alle kostnader. Fem heldøgnstilbud kjøpes av tre ulike private omsorgsleverandører. Avlastningstilbud gis ved et av tjenestestedene, som privat avlastning og ved kjøp av plasser hos to private leverandører.

Tjenester ⁷	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Plasser med heldøgns bemanning	29	29	30	29	29	35
Ambulerende tjenester					3	6
Kjøp av heldøgnstilbud	3	4	3	3	3	5
Privat avlastning				2	5	2
Avlastning i kommunal regi			1	1	1	1
Kjøp av avlastningstilbud					6	5

Tjenestene i boligene ytes som praktisk bistand, opplæring, personlig assistanse, helsetjenester og avlastning, etter vedtak og individuell tilpassing. Brukermedvirkning sikres ved ansvarsgruppemøter samt god og jevnlig dialog med brukere og deres pårørende. Hver tjenestemottaker har en tjenesteansvarlig og en primærkontakt kvalitetssikret med IKOS (verktøy for kvalitetssikring av tjenestene). Tjenestestedene har i 2018 hatt ukentlige fag – og driftsmøter hvor verneombud deltar og månedlige medbestemmelsesmøter med tillitsvalgt. Ansatte og tjenesteledere har i 2018 hatt et spesielt fokus på avviksrapportering og avvikshåndtering.

Avlastning og botilbud for barn og unge

Tjenesten, lokalisert i Traneveien, fikk økt antall brukere etter sammenslåing med Hof og ble fra årsskiftet organisert i virksomhet Barn, unge og familie. Det er en jevn vekst innenfor habiliteringstjenester til barn og unge. Tiltakene innebærer avlastning, barnebolig og ulike aktivitetstilbud på dagtid. Holmestrand kommune har fra januar 2018 tre barneboliger og én tilgjengelig plass for avlastning som benyttes til å gi seks brukere avlastning i institusjon. I tillegg gis omfattende avlastning i hjemmet på daglig basis.

«Etter skoletid»-tilbudet er hjemlet som avlastningstjeneste og gis i lokalene i Traneveien.

Støttekontaktgruppen har base på Svingen aktivitetssenter. Varierende tjenesteomfang, som er direkte knyttet til brukernes individuelle vedtak, har i 2018 gitt tjenesten en spesiell utfordring med turnusendringer for å sikre at tjenestene ytes med rett kompetanse til rett tid.

⁷ Tall for 2017 og tidligere omfatter kun tidligere Holmestrand kommune.

Traneveien senter for barn og unge	2015	2016	2017	2018
Privat avlastning (utenfor institusjon)	7	5	4	13
Avlastning – barnebolig (i institusjon)	4	7	8	9
Kjøp av tjenester				2
Støttekontakter				11
«Etter skoletid»-tilbud - ukedager og ferier				2
«Aktiv fritid for alle» - gruppetilbud				3

9.5 AKTIVISERING OG ARBEID

Varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA)

Kommunen har hatt avtale om medfinansiering av VTA ved to bedrifter i 2018; Veksthuset- kreativ kompetanse og RAK. I tillegg kjøpes to plasser ved andre VTA-bedrifter.

Dag- og aktivitetstilbud

For personer som ikke fyller kriteriene til VTA-plass tilbys det aktivitetstilbud ved Svingen aktivitetssenter. Her gis tilbud om arbeidsrelaterte oppgaver og aktivisering. Svingen aktivitetssenter har utvidet sine lokaler i 2018 ved å etablere en satellitt i kommunes lokaler ved gamle brannvakta. Kommunen drifter også et seniortilbud i botilbudene to formiddager i uken, samt to fritidsgrupper en kveld per uke som alternativ til individuell støttekontakt.

Tjenester ⁸	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Individuell støttekontakt	42	43	37	39	43	57
To Fritidsgrupper	4	4	9	11	9	12
Seniortilbud	7	7	6	6	6	7
VTA –plasser	25	25	26	26	26	34
Svingen aktivitetssenter	8	7	12	13	18	16

Kjærsenteret

Senteret har videreført kafedrift og serverer middag daglig til beboere og besøkende. Forebyggende aktiviteter ved senteret er opprettholdt og det drives utleie av lokalene både til møter og helsefremmende aktiviteter. Senteret samarbeider tett med frivillige lag og foreninger. I 2018 er det etablert samarbeid med Holmestrand videregående skole og elever har bidratt på seniornett ukentlig. Gausetangen barnehage har bidratt med «Helse, samspill og livsglede» månedlig i 2018, og barn fra Montessori barnehagen og skolen har deltatt i aktiviteter sammen med seniorenene. Kjærsenteret er en arena for integrering og trening og har hatt 3 kandidat på språktrening, 2 kandidater i skolepraksis, 1 kandidat i arbeidstrening og 1 kandidat har sonet via Kriminalomsorg i frihet.

⁸ Tall for 2017 og tidligere omfatter kun tidligere Holmestrand kommune.

Kjærsenteret fikk dette året en testamentert gave pålydende 791.871 kroner øremerket trivselstiltak for brukere.

9.6 HJEMMEBASERTE TJENESTER

Hjemmebaserte tjenester omfatter hjemmesykepleie, praktisk bistand, hverdagsrehabilitering, kreftkoordinator, psykisk helsetjeneste for voksne og brukerstyrt personlig assistanse. Tjenestene utformes individuelt for at den enkelte i størst mulig grad skal greie seg selv i dagliglivet, og den enkeltes hjelpebehov vurderes med fokus på den enkeltes ressurs. Velferdsteknologi prioriteres på områder hvor det kan oppnås effektiviseringsgevinster som bidrar til å gjøre tjenestene mer robuste og trygghetskapende. I 2018 har tjenestene vært preget av at nye pasienter utskrives fra sykehuset raskere og er dårligere som følge av kortere rekonvalesenstid.

Hjemmesykepleie

Hjemmesykepleien hadde en organisatorisk omlegging fra tre til fire soner i 2018; Kjær, Rove, Botne og Hof. Tjenesten har hatt et stort fokus på kompetanseheving knyttet til videreføring av Pasientsikkerhetskampanjen «Tidlig oppdagelse av forverret tilstand» i 2018. Dette har ført til en positiv praksisendring der samarbeid mellom ulike instanser er styrket og resulterer i økt trygghet for brukere og personell.

Omlegging fra analoge til digitale trygghetsalarmer med brannvarsling ble gjennomført i 2018 for tjenestemottakere i Hof.

Hverdagsrehabilitering

Hverdagsrehabiliteringen er en tverrfaglig tjeneste basert på intensiv tidlig rehabiliteringsinnsats etter sykdom, skade og behandling. Hverdagsrehabiliteringstjenester avvikles gradvis etterhvert som aktivitetsfunksjonen hos brukeren bedres. Hverdagsrehabilitering gis som tidlig intervensjon og behovet for hjemmesykepleie i etterkant uteblir ofte, eller blir minimert. Brukerne gir i etterkant ofte uttrykk for økt tro på egne evner til fysisk aktivitet og mestring av dagliglivet.

92 registrerte brukere fikk denne tjenesten i 2018, og «Hverdagsrehabiliteringsteamet» hadde 117 henvendelser.

Psykisk helsetjeneste for voksne

Psykisk helsetjeneste omfatter oppfølging og utlevering av medikamenter til brukere i Legemiddelassistert rehabilitering (LAR), ambulerende tjenester i form av hjemmesykepleie, psykiske helsetjenester, praktisk bistand og opplæring, fengselshelsetjenester, oppsøkende arbeid, heldøgns oppfølging i bolig, samt brukerstyrt aktivitetssenter. I 2018 er tjenesten styrket med psykolog og det har vært et spesielt fokus på å utvikle tilbud som samtalerapi og relasjonsarbeid, gruppebehandling for brukere og pårørende og selvhjelps- og aktivitetstilbud. Psykisk

helsetjeneste for voksne samarbeider tett med andre kommunale virksomheter, lege, spesialisthelsetjeneste, NAV, politi og frivillige aktører. Samarbeidet med Kirkens Bymisjon er videreutviklet i 2018, med et særlig fokus på god samhandling rundt personer som strever med fysisk og psykisk helse som følge av omfattende avhengighetsproblematikk.

I 2018 har mer ansvar og flere oppgaver blitt overført fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten. Psykisk helsetjeneste opplever et meget stort henvisningstrykk og får i større grad enn tidligere spesialiserte oppgaver. Ved utgangen av 2018 er det 250 personer som følges opp av tjenesten. Tallet er økende, og det er spesielt to grupper som øker i antall; eldre og unge voksne. Disse strever i hovedsak med angstlidelser, depresjon, ensomhet og relasjonelle utfordringer. Kommunen har videre stadige utfordringer med boliger til mennesker med psykiske eller avhengighetsrelaterte utfordringer. Kommunens Boligsosiale handlingsplan 2015-2018 ble evaluert i 2018, og førte blant annet til at kommunen og Holmestrand Boligstiftelse startet et prosjekt for oppsett av botilbud til personer med ruslidelser.

Det er høyt fokus på personlig og profesjonell utvikling og relevant kompetanseutvikling hos ansatte, som tilrettelegges gjennom internundervisning og spesialistutdanninger. Tjenesten anvender IKOS elektronisk tavle for kvalitetssikring og styring. IKOS muliggjør også at tjenesten kan innhente statistikk over pasientgrupper, forekomst, risiko og ressurser. I tillegg er brukere med vedtak registrert og kartlagt i Brukerplan i 2018, som i tidligere år.

Fengselshelsetjenesten er en egen kommunal helseavdeling i Hof fengsel med tre sykepleiere og to leger. I 2018 har kommunens psykolog og ROP- konsulenter også deltatt i arbeidet ved fengselshelsetjenesten. Hof fengsel har hatt inntil 1000 innsettelse pr år, men en markant nedgang av innsettelse i 2018. Fengselet ble vedtatt nedlagt i utgangen av 2018.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Brukerstyrt personlig assistent (BPA) er praktisk bistand, opplæring, personlig assistanse og støttekontakt, basert på individuelle vedtak, der bruker selv er arbeidsleder. Kommunen er arbeidsgiver med unntak av et tiltak hvor bruker selv er arbeidsgiver. Tilbudet følges opp av egen tjenesteleder.

BPA-brukere ⁹	2014	2015	2016	2017	2018
Antall brukere	9	5	7	6	11

Velferdsteknologi

Økt og forbedret bruk av velferdsteknologi er et viktig virkemiddel for å nå målene om brukermedvirkning og selvstendighet. Kommunene Holmestrand og Sande har etablert felles velferdsteknologiplan 2018-2020, for å sikre god implementering av velferdsteknologi i

⁹ Tall for 2017 og tidligere omfatter kun tidligere Holmestrand kommune.

kommunene. Planen ble politisk vedtatt i april 2018 som vedlegg til Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering 2018 til 2020.

Et tverrfaglig team med ansvar for kartlegging, individuelle tilpasninger, opplæring og oppfølging av velferdsteknologi ble etablert og iverksatt høst 2018 ved hjelp av tilskuddsmidler fra Fylkesmannen i Vestfold. Ved utgangen av 2018 er nytt sykesignal-system implementert på Holmestrand bo- og behandlingssenter, alle trygghetsalarmer er digitale og med røykvarsler, samt knyttet opp mot responsentertjenester med helsefaglig siling. Stadig flere brukere får tilbud om lokaliseringstjeneste (GPS), og kommunen innfører ulike former for elektronisk medisineringsstøtte. En prosess mot anskaffelse av elektroniske dørlåser til brukere av hjemmetjenester har også vært pågående i 2018.

9.7 GOD OPPVEKST HOLMESTRAND

Forankring av tilbud til barn, unge og familier i «God oppvekst Holmestrand» er en suksess! Her er det etablert nær samhandling mellom kultur, barnehager, skoler, PPT og aktuelle hjelpetjenester til barn, unge og familier som kommer til uttrykk i SamBUH-samarbeidet.

SamBUH

SamBUH sikrer tidlig tverrfaglig innsats overfor utsatte barn og unge, ved at ansatte går fra bekymring til handling. Arbeidet med revisjon av SamBUH er en kontinuerlig prosess og nytt nettsted ble tilgjengelig våren 2018.

9.8 UNGDOMSLOS

Holmestrand kommune søkte tilskudd til prosjekt for «Oppfølgings- og losfunksjon for ungdom» i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFdir) i 2015. Midlene ble tildelt høsten 2015 og ungdomslosen ble tilsatt med oppstart i januar 2016. LOS-prosjektet ble avsluttet som planlagt i juni 2018. Målgruppen har vært ungdom i alderen 14-23 år som står utenfor, eller står i fare for å falle utenfor, skole og arbeid. Tilskuddsordningen har lagt til rette for mer samordnet tilbud og tettere oppfølging av ungdom som er i en vanskelig livssituasjon, med mål om å styrke ungdommenes skoletilknytning, trivsel og mestring i samarbeid med forelder og relevante tjenester.

LOS-prosjektet har gitt positive resultater for et flertall av de ungdommene som har fått hjelp. Til tross for positive resultater med LOS-funksjonen har virksomheten etter en samlet vurdering ønsket å rigge et system som når alle elever med utfordringer knyttet til skolefravær. Høsten 2018 ble det opprettet et kompetanseteam knyttet til alvorlig fravær og skolevegring der relevante ressurser sitter samlet og er tilgjengelig hver annen uke. Kompetanseteamet veileder i saker og koordinerer individuelle tiltak i samhandling med relevante parter.

9.9 FOLKEHELSE

Holmestrand kommune prioriterer helsefremmende og forebyggende innsats. I 2018 etablerte kommunen en egen virksomhet Folkehelse, forebygging og frivillighet for å samle og sette enda sterkere fokus på disse viktige sektorovergrepene. Området omfatter tjenester som skal fremme helse og mestring og forebygge skade, uhelse og sosiale utfordringer på befolknings, tjeneste og individnivå.

Samfunnsmedisin

Kommuneoverlegene bidrar med innspill til kommunens ulike planarbeid for å sikre at folkehelsehensyn ivaretas. Kommunene har hatt flere krevende smittevernsaker i 2018 som har vært håndtert i samarbeid med Folkehelseinstituttet og lokale helseforetak.

Folkehelsekoordinator og friskliv

Folkehelsekoordinator skal ha oversikt over og drive målrettet arbeid for å bedre folkehelsen, synliggjøre behov for, og koordinere forebyggende innsats, styrke innsatsen for tidlig intervensjon og ansvarlig gjøre andre. I 2018 har kommunens samlede Folkehelsekoordinatorressurs på rundt 25 pst vært preget av noe vakanse og knyttet opp til drift av Frisklvsresept. Dette med treningsgrupper 2 ganger ukentlig i Holmestrand og 2 ganger ukentlig i Hof.

Folkehelsekoordinator har deltatt på fire nettverksmøter på fylkesnivå, vært ansvarlig for saksbehandling knyttet til partnerskapsavtalen, og representert kommunen i Skoleskiprosjektet.

Frivillighetskoordinator og frivilligaktiv.no

Kommunens frivillighetskoordinator følger opp og samarbeider med organisasjoner, lag og foreninger for å stimulere til fellesinnsats i folkehelsearbeidet og til økt frivillig innsats lokalt. I tillegg drifter Frivillighetskoordinator nettportalen frivilligaktiv og har ansvar for den årlige samarbeidsplattformen Å løfte i fellesskap. Frivillighetskoordinator har også vært midlertidig leder av Hof Frivilligsentral som ble etablert i 2018, deltatt i aktiviteter i regi av fylkeskommunen i nytt folkehelseprogram, vedlikeholdt etablerte samarbeidsprosjekter og hatt koordinatoransvar for TV aksjon 2018. Det har vært noe vakanse og et skifte i stillingen i løpet av året.

Å løfte i fellesskap 2018 ble gjennomført i slutten av november. Samskaping for å løse utfordringer med barrierer for barn og unges deltakelse i fritidsaktiviteter var temaet. Deltakerne var fra ulike frivillige lag, foreninger og organisasjoner, lokalpolitikere og medarbeidere i Sande og Holmestrand kommuner. Deltakerne ble utfordret på å bryte gamle tankemønstre og tankebaner for å frambringe nye og nyttige løsninger på hvordan lokalsamfunnet kan løse sosial ulikhet hos barn og unge. Resultatene skal anvendes inn mot kommunens prosjekt i program for folkehelse i Vestfold.

Hof Frivilligsentral

Hof Frivilligsentral ble åpnet 21.juni 2018 med i underkant av 100 fremmøtte. Frivilligsentralen eies av Holmestrand kommune med en tilknyttet arbeidsgruppe bestående av representanter fra fire frivillige organisasjoner i Hof: Hof og Eidsfoss Pensjonistforening, Kaarby Sanitetsforening, Lions Club Hof og Fremtiden i vår hender. I 2018 ble det i regi av Hof Frivilligsentral etablert og gjennomført; ukentlig «foreldre-barn treff», Vaktmestertjeneste og Reflekskampanje.

Forebyggende hjemmebesøk

I 2018 er det for første gang gjennomført Forebyggende hjemmebesøk til eldre i Holmestrand. Oppslutningen blant de eldre lokalt var på hele 91 pst sett opp mot en oppslutning på landsbasis på 52 pst i 2014. De fleste eldre i kommunen er tilfreds, men vi har et mindretall som ikke opplever å ha det like bra. Forebyggende hjemmebesøk synes imidlertid å være en egnet arena for å motivere til sosial og fysisk aktivitet blant «yngre» eldre. Forebyggende hjemmebesøk er også et tiltak som kan bidra til å oppfylle kommunens ansvar for det forebyggende helse- og omsorgsarbeidet rettet mot eldre og for kommunens oppgaver i folkehelsearbeidet.

Sterk og stødig – treningsgrupper for eldre hjemmeboende ble igangsatt i kjølvannet av forebyggende hjemmebesøk i 2018. Målgruppen for sterk og stødig grupper er hjemmeboende eldre som klarer seg godt i eget hjem uten særlig bistand fra kommunen.

9.10 BARNE- OG FAMILIESENTERET

Aktivitet ¹⁰	2015	2016	2017	2018
Fødsler	99	117	100	127
Konsultasjoner på helsestasjon - barn 0-4 år	3 526	3 976	3 686	5 327
Konsultasjoner i skolehelsetjenesten	2 430	3 272	3 566	5 116
Konsultasjoner i ungdomshelsestasjon	248	260	307	398 ¹¹
Konsultasjoner smittevern	40	71	187	153
Konsultasjoner hos jordmor	539	579	537	848
Konsultasjoner flyktningehelse	187	277	133	121

Tidlig innsats, avdekking av utfordringer og oppfølging av disse, i tillegg til at mange strever med store og sammensatte problemstillinger, krever tett og omfattende oppfølging.

Bedrede rutiner for tverrfaglig samhandling, SamBUH og opprettelse av «Barne- og familiesenteret» bidrar til økt aktivitet i tjenesten da flere saker og problemstillinger vedrørende barn, unge og familier blir avdekket. Mange familier har nedsatt funksjon på grunn av psykiske plager som angst, depresjon og atferdsproblemer, og hvert år opplever et stort antall barn at foreldrene flytter fra hverandre. Slike utfordringer øker behov for en tilstedeværende helsetjeneste.

¹⁰ Tall for 2017 og tidligere omfatter kun tidligere Holmestrand kommune.

¹¹ Høyt antall på grunn av HPV-vaksinering

Organiseringen svarer opp nye forventninger og behov i befolkningen på en bedret måte. «En dør inn-prinsippet» gir mulighet for mer helhetlige tiltak og sømløse tjenester til brukerne. Endringen styrker fagkompetansen rundt det enkelte barn, ungdom og familie og gir mer robuste fagmiljøer intern.

De forebyggende helsetjenestene har blitt styrket i 2018 med statlig tilskudd på 30 pst økning av jordmorressurs og styrking av psykisk helseteam med 50 pst ressurs fra psykisk helse (stilling knyttet til barn og unge i Hof kommune) og 50 pst ressurs knyttet til statlig styrking av forebyggende barnevern via Fylkesmannen.

Statlig tilskudd til skolehelsetjenesten i 2018 med 100 pst stillingsressurs blir ikke videreført.

Psykisk helseteam for barn og unge

Tjenestetilbudet gis som individuelle samtaler med barn, ungdom og foreldre, i form av familiesamtaler eller ulike gruppeaktiviteter.

Tidsrom	Antall konsultasjoner
4 mnd. i 2016	250
2017	1 528
2018	2 221

Som tabellen viser er det en stor økning i saksmengde innen Psykisk helseteam for barn og unge. Økt saksmengde har ført til at teamet i 2018 har blitt tvunget til å foreta strenge prioriteringer og operere med venteliste.

9.11 ERGO- OG FYSIOTERAPITJENESTEN

Tjenesten består av kommunalt ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter og arbeider med helsefremming, forebygging og behandling til hele befolkningen.

Fysioterapi til barn og unge

Tiltakene rundt fysioterapi for barn og unge samarbeider tett med barne- og familiesenteret. Tjenesten yter i tillegg til individuelle konsultasjoner 4 måneders grupper, gruppe- og undervisningstilbud på barne-, ungdoms- og videregående skole. Fysioterapeuter har videreutdanning innen barn og unge.

Aktivitetstall fysioterapeut barn og unge (ca. 1,2 åv.)	2017	2018
Konsultasjoner (helsestasjon, skoler)	316	474
Andre kontakter (brev, møter, telefoner)		265

Fysioterapeut og ergoterapeut ved Bo- og behandlingssentra

Det ble fortløpende gitt oppfølging av inneliggende pasienter på korttidsopphold tre dager i uken ved Holmestrand bo- og behandlingssenter i 2018. Fysioterapeut deltok i innkomst- og utreisemøter, tavlemøter og ved planlegging og tilrettelegging av bolig før pasientens hjemreise, samt søknad og utprøving av personlige hjelpemidler ved behov. Det har vært ca. 60 pst fysioterapiressurs ved Holmestrand bo- og behandlingssenter i 2018. Ved Hof bo- og behandlingssenter ble det gitt fortløpende oppfølging av inneliggende pasienter ved fysioterapeut og ergoterapeut i 2018. Tavlemøter, inn- og utreisemøter samt hjembesøk ble gjennomført. Det har vært ca. 60 pst fysioterapiressurs og 25 pst ergoterapiressurs ved Hof bo- og behandlingssenter i 2018. Ergo- og fysioterapitjenesten har deltatt på ukentlig tverrfaglig dialogmøter ved begge bo- og behandlingssentra.

Ergoterapeut

Kommunens ergoterapitjeneste består av 2 ergoterapeuter i henholdsvis 50 pst og 75 pst stilling som primært gir tjenester til hjemmeboende brukere i privat bolig og omsorgsbolig. I Hof brukes ergoterapiressurser i større grad på institusjon. Ventetiden på henvendelser har i 2018 vært i gjennomsnitt på 6-8 uker. Fysioterapeutene og ergoterapeut bistår hverandre i dette arbeidet. Deltakelse i ansvarsgrupper og IP koordinering rundt enkeltbrukere, både barn og voksne inngår også i ansvarsområdet.

Ergoterapi	2014	2015	2016	2017	2018 ¹²
Antall nye henvisninger om kartlegging	449	495	498	404	540
Antall aktive brukere registrert i NAV	1 107	1 159	1 206	1 540	1 571
Antall innvilgede hjelpemidler søkt via NAV	2 397	2 491	3 097	Ikke tilgj.	Ikke tilgj.

Privatpraktiserende fysioterapeuter Holmestrand (9 år)	2015	2016	2017	2018
Antall fysikalske behandlinger	21 256	17 033	15 395	20 724
Antall behandlinger utført i hjemmet	819	949	653	792
Antall nye pasienter	1 210	1 099	940	1 125
Deltakelse i møter/ansvarsgrupper	64	45	64	58
Antall treningsgrupper	383	383	458	527

Oversikten i tabellen over mangler tall for 75 pst årsverk av privatpraktiserende fysioterapeuter. Antallet hjemmebehandlinger fordeles på de fleste fysioterapeutene.

9.12 HJELPEMIDDELHÅNDTERING

Fra mai 2018 ble Hjelpemiddellager et vertskommunesamarbeid med Sande kommune. Hjelpemiddellageret består av 3 årsverk i 2018.

¹² Inkludert Hof fra juni 2018.

Ulike typer utlån av hjelpemidler effektueres fra kommunens eget lokale lager. Dette gjelder; senger, hjelpemidler til stell og hygiene og forflytning. Primært er dette hjelpemidler til pasienter som skrives ut fra sykehus, ofte på svært kort varsel, og med behov for rask iverksetting av tiltak.

Hjelpemiddelhåndtering – lokalt lager for Holmestrand	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antall korttidsutlån	678	778	917	664	503	443	Utlån+service:
Antall serviceoppdrag	922	1 026	1 425	1 449	1 027	976	827
Totalt antall håndterte enheter				7 598	7 629	7 447	8 258

Syn og hørsel	Henvendelser	Hjembesøk
Syn	13	
Hørsel	224 + 55 fra hørs.lege	150
Totalt	292	150

9.13 BARNEVERNTJENESTEN

Fra 1.5.2018 ble det etablert vertskommunesamarbeid med Sande på barnevernområdet. Holmestrand er vertskommune for samarbeidet. Barneverntjenesten har etter sammenslåingen gått fra å arbeide etter en generalistmodell til å jobbe spesialisert innenfor tre ulike områder. Teamene er undersøkelse- og oppfølgingsteam, omsorgsteam og utøvende tiltaksteam. Barneverntjenesten har et høyt antall saker pr kontaktperson. Dette skaper utfordringer i forhold til å sikre kvalitet i arbeidet, bygge en stabil kultur og unngå at tjenesten får unødig høy turnover. En aktuell risiko og belastning i barneverntjenesten er trusler og vold mot ansatte.

Økonomiske utfordringer i barneverntjenesten

Stort press på barneverntjenesten i 2018 har gitt økt bruk av ekstern konsulentbistand i omfattende og komplekse saker. Tjenesten hadde i 2018 flere kostnadskrevende tiltak knyttet til institusjonsplasseringer og kjøp av private tjenester til oppfølging i boforhold. Barneverntjenesten har flere kompliserte og krevende saker som også skal håndteres i kommende år, og den høye aktiviteten kan fortsatt føre til økte kostnader til kjøp av tjenester fra staten, fosterhjem eller alternative tiltak framover.

Det har også i økende grad vært behov for juridisk bistand i forberedelser til saker som fremmes for Fylkesnemnda og i rettssystemet.

Stadig flere fosterhjem får forsterkning i form av flere KS-satser pr. plassering. Omsorgsteamet har i 2018 reforhandlet grad av forsterkning i flere fosterhjem. I 2018 ble merforbruket i barneverntjenesten dekket av bundet driftsfond.

9.14 TILTAK FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE FLYKTNINGER (EMF)

Pr. 31.12.2018 er det 13 ungdommer som mottar tiltak i tjenesten. I siste 4-årsperiode fordeler ungdommene i EMF-tiltaket seg slik:

2015	Bofellesskap	Hybel	Sum
14-18 år	3	2	5
18-20 år	1	5	6
20-23 år	0	0	0
Sum 2015	4	7	11

2016	Bofellesskap	Hybler	Sum
14-18 år	2	0	2
18-20 år	1	7	8
20-23 år	0	3	3
Sum 2016	3	10	13

2017	Bofellesskap	Hybler	Sum
14-18 år	4	0	4
18-20 år	0	7	7
20-23 år	0	3	3
Sum 2017	4	10	14

2018	Bofellesskap	Hybel	Sum
14-18 år	3	0	3
18-20 år	0	2	2
20-23 år	0	8	8
Sum 2018	3	13	13

Kort historikk EMF

Holmestrand kommune har hatt politisk vedtak om å bosette 4 nye enslige mindreårige flyktninger (EMF) i året. I 2015 kom det et rekordstort antall EMF til Norge, og i 2016 og 2017 er det igjen en kraftig reduksjon i antall som får vedtak om opphold i Norge. Anmodningstallet fra IMDi i 2017 var å bosette kun to EMF i Holmestrand og ingen anmodning til Hof kommune. Reduksjonen førte til politisk behandling og vedtak om avvikling av bofellesskap for målgruppen innen 2018 og utfasing av hybeltjenesten innen 2021. Dette resulterte i at Holmestrand og Hof kommuner ikke bosatte nye ungdommer i 2017, og at Holmestrand kommune ikke vil bosette nye EMF framover. Fra november 2017 ble bofellesskapene i Hof og Holmestrand slått sammen i Solåsveien 5 i Holmestrand.

Avvikling av bofellesskap

31.12.2018 ble bosetting av EMF i bofellesskap i Solåsveien 5 avviklet. Omstilling av ansatte i tiltaket har vært en omfattende prosess i 2018. Ungdommene flyttet før selve «tømmeprosessen» ut i egne boenheter med oppfølging fra hybeltjenesten. Ved årsskiftet er det totalt 13 EM ungdommer som har gjeldende vedtak etter Lov om barneverntjenester.

9.15 TJENESTETILDELING

Holmestrand kommune har «én dør inn» i tjenesteapparatet. Tjenestekontoret ble opprettet som en egen virksomhet i mai 2018, i et vertskommunesamarbeid med Sande kommune. Kontoret har ansvar for saksbehandling og klagebehandling etter Helse- og omsorgstjenesteloven og Pasient og brukerrettighetsloven. Tjenestekontoret kartlegger, veileder, koordinerer, fatter vedtak og skal bidra til å sikre forsvarlige helsetjenester. Tjenestekontoret har stor tjenesteproduksjon i tillegg til kartlegging og hjemmebesøk. God samhandling og god og relevant kunnskapsformidling mellom tjenestekontoret og de utøvende virksomhetene har vært et fokusområde i 2018.

Henvendelser som omfatter behov for helse- og omsorgstjenester er stadig økende, og tempoet på pasientflyten mellom Sykehuset i Vestfold HF og Holmestrand kommune er høyt også i 2018.

Tillitsbasert saksbehandling

Som ledd i gjennomføring av Opptappingsplanen for habilitering og rehabilitering 2018-2020 har det vært arbeidet med å beskrive en tillitsreform i saksbehandling og tjenesteyting i 2018.

Holmestrand kommune vil gradvis gå fra en bestiller-utførermodell til tillitsmodell gjennom et reformarbeid som startet i 2018 med rehabiliteringspasienter i institusjon som pilot. En tillitsreformen har som mål å øke kvalitet og trivsel i komplekse offentlige tjenester, men også å spare kostnader.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen skaper fortsatt behov for endret kompetanse i det kommunale tjenesteapparatet. Det er etablert system på tvers av virksomhetene i omsorg som sikrer behovet for intern koordinering, slik at rett ansatt får rett informasjon til rett tid. Dette sikrer pasienten et forutsigbart og godt nok tilbud etter hjemreise fra sykehus.

Aktivitet	Antall 2016	Antall 2017	Antall 2018
Totalt antall pasienter det er samhandlet om	518	577	558
Totalt – nye pasienter ¹³	162	157	150
Utskrivningsklare pasienter fra helseforetak	446	577	492
Antall pasienter mottatt dag 1	419	428	470
Antall døgn ut over dag 1	85	127	52

¹³ Pasienter som ikke har mottatt kommunale tjenester tidligere

Aktivitet	Antall 2016	Antall 2017	Antall 2018
Reinnleggelser	30	27	20
Kjøp av plasser	90	99	118
Pasienter til plass på sykehjem	63	71	66
Pasienter til hjemmet med hjemmesykepleie	26	19	11
Pasienter som ikke har behov for tjenester	10	20	21
Avmeldte pasienter	24	94	52
Fakturerte «overliggedøgn»	518	577	558

Opptappingsplan for Habilitering og rehabilitering

Ny opptappingsplan for habilitering og rehabilitering ble behandlet i Kommunestyret i Holmestrand den 25. april. Planen vil gjelde for årene 2018 til 2020 og styrke habiliterings- og rehabiliteringstjenestene i kommunen med ulike tiltak. Habilitering og rehabilitering handler om å sette menneskets egne ressurser i sentrum. Det handler om å gi alle muligheten til å oppnå egenmestring og et best mulig funksjonsnivå.

Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering skal sikre at kommunens innbyggere mottar gode tilbud i egen kommune og at potensialet for rehabilitering utredes før kompensierende tiltak iverksettes. Kommunene har fått en viktigere rolle i å sørge for helse- og omsorgstjenester til befolkningen. Hovedtyngden av habiliterings- og rehabiliteringstilbud skal gis av brukernes hjemkommune, mens spesialisthelsetjenesten gir tilbud i kortere perioder. Brukerne skal kunne bo hjemme så lenge som mulig og få helsetilbud så nært hjemmet som mulig.

Dette gjør det nødvendig å organisere tjenestene slik at ressursene i størst mulig grad når brukerne. Gode digitale løsninger og hensiktsmessig organisering er noen verktøy som kommunen kan ta i bruk i møte med disse utfordringene. Følgende tiltak prioriteres i planperioden:

1. Innføring av ny brukerrolle. Hva er viktig for deg?
2. Revitalisering av koordinerende enhet
3. Innføre hverdagsmestring som tankesett
4. Tidlig innsats barn, unge og eldre
5. Implementering av velferdsteknologi

Hva er viktig for deg-dagen

«Hva er viktig for deg? -dagen» ble første gang markert i Holmestrand den 6. juni 2018. Det ble holdt stands over hele kommunen for å sette fokus på brukerne av helsetjenester. Ved å stille spørsmålet «Hva er viktig for deg?» flyttes oppmerksomheten fra sykdom til helse og fra diagnose til hele mennesket. Dette er en viktig retningsendring i helsevesenet basert på en helsefremmende tilnærming og en styrket pasientrolle.

9.16 SOSIALE TJENESTER

NAV sitt hovedoppdrag er å bistå og følge opp brukere mot arbeid slik at de kan bli selvhjulpne og sørge for eget livsopphold. Bidra til økt livskvalitet og livsmestring. Brukere som har behov for bistand fra NAV for å skaffe eller beholde arbeid sikres tidlig avklaring ut fra sitt individuelle behov. NAV skal tilby tjenester og tiltak ut fra den enkeltes behov og ressurser og sikre at oppfølging skjer i samarbeid og samhandling med den enkelte.

Det legges vekt på å ikke skille mellom statlige og kommunale tjenester. Som kommune leveres tjenester etter brukers behov, og ikke hvem som er ansvarlig for tjenesten. Dette er et viktig likebehandlingsprinsipp. Kommunale tjenester i NAV er som følger:

- Økonomisk sosialhjelp
- Husbankens virkemidler (startlån, tilskudd, bostøtte.)
- Bosetting og oppfølging - Flyktninger
- Midlertidig bolig
- Boligkoordinator
- Kvalifiseringsprogram

I mai 2018 ble det nye NAV kontoret, et vertskommunesamarbeid, etablert. Kontoret består av fire avdelinger med hver sin avdelingsleder, ledet av virksomhetsleder i NAV. 2018 er i all hovedsak brukt til å etablere det nye kontoret med nye avdelinger.

Talenthuset

I 2018 startet planleggingen av samlokalisering av Talenthuset i Holmestrand og Tiltaksteamet i Sande. Målsetting med tiltakene er lik; at ungdommer skal få kunnskap om arbeidsmarkedet, muligheter for utdanning, få innsikt i hvor det finnes ledige jobber, hvordan skrive søknader, få intervjutrening, få informasjon om psykisk og fysisk helse og økonomi. Ungdommene gis også mulighet til å få jobberfaring. Det er i 2018 arrangert utviklingskvelder på Talenthuset hvor ungdommene kan gi direkte tilbakemelding på hva man anser som bra, mindre bra og utviklingsmuligheter.

I 2018 iverksatte NAV Holmestrand Podcasten «Unge søkende». Denne er drevet av ungdommer tilknyttet Talenthuset i samarbeid med Studio 1915. Hensikten med Podcasten er å gi unge arbeidssøkende konkrete tips om hvordan søke jobb og hvordan forholde seg til NAV. Siden oppstart i april 2016 har ca. 127 ungdommer fått tilbud via Talenthuset. Resultater viser følgende: Antall deltakere i jobb: 58, i utdanning, arbeidstrening: 26, i utredning eller behandling: 4, i Talenthuset: 22, flyttet: 9, avbrutt/ikke møtt: 7, ufør: 1.

Aktivitetsplikt

Aktivitetsplikt for sosialhjelpsbrukere under 30 år ble innført fra 1.januar 2017 etter endringer i Lov om Sosialtjenester i NAV. Alle ungdommer under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp, og som det vurderes å kunne sette aktivitetskrav til, får krav om aktivitetsplikt. Det er satt av egen ressurs som behandler søknader om økonomisk stønad, følger opp vilkår og har tett dialog med veiledere på Talenhuset og Tiltaksteamet.

Flyktninger

NAV har bosatt alle flyktninger i henhold til bystyrevedtak i Holmestrand 2018, og alle som har rett er i introduksjonsprogram innen 3 måneder. Introduksjonsordningen er det sentrale virkemiddel for å integrere nyankomne flyktninger i det norske samfunn og arbeidsliv. Vi har fokus på integrering og at arbeidet blir gjort med god kvalitet og fleksibilitet for å få det til.

Bosatte i Holmestrand kommune

År	Antall
2015	16
2016	25
2017	28
2018	10

Resultater i Holmestrand etter endt deltagelse i introduksjonsprogrammet:

I 2018 ble det avsluttet 8 deltakere i Holmestrand etter endt introduksjonsprogram hvorav 62,5 pst hadde overgang til arbeid eller utdanning og ble selvhjulpne. Fordelingen er som følger:

Holmestrand	Antall
Overgang til arbeid 100 % (selvhjulpen)	0
Overgang til utdanning (selvhjulpen)	4
Overgang til arbeid – deltid. Supplerende sosialhjelp fra NAV	2
Overgang statlig ytelse NAV – Tiltakspenger	1
Flyttet	1
Forsvunnet	0

Midlertidig bolig

Det har i løpet av 2018 blitt fattet ca. 14 vedtak om midlertidig bolig for personer som har stått helt uten tilbud eller mulighet for husværet. Kommunen har ikke nok egne midlertidige boliger. NAV må benytte Holms Motell i Larvik, Holmestrand hotell, private omsorgsinstitusjoner o.a. Midlertidig bolig alternativer og permanent botilbud til vanskeligstilte, særlig for personer med rus og psykiske vansker, er et økende behov.

Bostøtte

Etter endringer i vilkår gitt av Husbanken for hvem som har rett på bostøtte, er det nå færre som fyller vilkårene og har denne rettigheten. Dette til tross for økte bo og leiekostnader i markedet

generelt. Dette fører til at flere brukere søker og fyller rettigheter for supplerende økonomisk sosialhjelp for å dekke husleiekostnader.

Startlån

Holmestrand kommune ble i 2018 tildelt kr. 30.000 000 til startlån. Alt er lånt ut. Det vil neste år bli vurdert om beløpet søkes økt.

9.17 ØVRIGE PROSJEKTER OG HENDELSER I 2018

Folkehelseprosjektet «Sammen om opplevelser for barn og unge»

Gjennom Nasjonalt program for folkehelsearbeid i kommunene fikk Holmestrand samfunnet i 2018 tildelt 3 millioner kroner til gjennomføring av et prosjekt for å styrke barn- og ungdomsressurser, og fremme deltakelse og aktivitet på fritiden. Det nasjonale programmet som strekker seg fra 2017 til 2027, er en satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet.

I Holmestrand skal hele lokalsamfunnet mobiliseres for å skape aktivitet, samhörighet og opplevelser for barn og unge, fra 2018 til 2022. Prosjektet har fokus på å styrke folkehelsen spesielt rettet mot barn og unge, på bakgrunn av levekårsutfordringer som synliggjøres i kommunens folkehelseprofil, ungdomsundersøkelse og øvrig statistikk der psykiske plager og sosial ulikhet er fremtredende. Det skal utvikles og gjennomføres tiltak for at alle barn og unge skal ha opplevelser og rammer i fritiden, som kan styrke dem inn mot voksenlivet.

Søknader om tilskudd for inkludering av barn i lavinntektsfamilier

I 2018 kom det inn åtte søknader som inneholder ulike tiltak for inkludering av barn i lavinntektsfamilier i Holmestrand fra; Holmestrand skolekorps, Lions club Holmestrand, Vestfold frie filmere, Vestfoldmuseene IKS, Eidsfoss-stiftelsen til aktiv bevaring av kultur og miljø, Jan Grønseth, Kjør for livet AS og Holmestrand kommune. 2018 er det første året det har kommet inn søknader på denne tilskuddsordningen utenom fra Holmestrand kommune selv. Eventuelle tilskudd skal gå til aktivitet i 2019.

Evalueringsplan av Boligsosial handlingsplan 2015 til 2018

Det ble gjennomført en evaluering av Boligsosial Handlingsplan 2015-2018 høsten 2018 for å få konkretisert gjenstående prosjekter i Holmestrand og Hof. Som følge av den politiske behandlingen har kommunen i 2018 søkt samarbeid Holmestrand Boligstiftelse (HBS) om etablering av omsorgsboliger for personer med ruslidelser på Øvre Gausen og for ombygging og oppsett av det tredje småhuset til personalbase med fellesareal på Tyristubben boligfellesskap. Det er også iverksatt et samarbeid rundt nåværende Hof borettslag, slik at dette blir barne- og familievennlig.

Samhandlingsforløp

Samhandlingsforløp er et av satsningsområdene i samhandlingsreformen for å utvikle helhetlig og koordinerte pasientforløp på tvers av forvaltningsnivåene. Forløpene omfatter voksne pasienter innenfor områdene psykisk helse, rus og somatikk som kommune- og spesialisthelsetjenesten samarbeider om. Programgruppen har representanter fra kommunene og sentralsykehuset i Vestfold. Programgruppen har som oppgave å utvikle helhetlige og koordinerte pasientforløp gjennom hele samhandlingsforløpet. Sentrale temaer i forløpet er pasientsikkerhet, brukererfaringer, standardisering, kompetanseutvikling og gjennomføring /oppfølging. Programgruppen følger målbeskrivelser og gjennomføringsplan som er godkjent av overordnet samhandlingsutvalg. Kommunene og sykehuset har nedsatt hvert sitt forbedringsteam. Forbedringsteamet i Holmestrand har representanter fra Bo- og behandlingssenter, hjemmetjenesten, psykisk helsetjeneste og rus, tjenestekontoret, fysioterapeut, kommunelege og fastlege.

NyttBlikk

NyttBlikk var et læringsnettverk for utvikling av heltidskultur. NyttBlikk ble ledet av KS i samarbeid med yrkesorganisasjonene Delta, FF, og NSF. Holmestrand kommune var med i læringsnettverket fra høsten 2015 til avslutningen i november 2017. I kontaktmøte med rådmann 11.4.18 ble retningslinjer for heltidskultur gjennomgått og godkjent. Retningslinjene er nå implementert i alle virksomhetene som har døgn drift. Dette har ført til en kulturendring der tjenestelederne har fokus på å øke stillingsprosenten der det er mulig. Resultat er flere kjente på jobb til enhver tid, noe som er bra for både pasienter og ansatte. Tillitsvalgte er med i alle prosesser og får positive tilbakemeldinger fra ansatte. Grunnet kommunesammenslåingen har arbeidet med heltidskultur ikke vært mulig å prioritere i 2018. Videre arbeid med utvikling av heltidskultur vil tas opp i 2020.

Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) og innføring av IKOS

I januar 2018 startet Holmestrand kommune opp nytt EPJ system. Nye systemer må tilpasses kommunens organisering og drift. Det har derfor i 2018 vært brukt mye tid på å bearbeide og lage struktur i det nye systemet. Det har også vært arbeidet med forberedelser til sammenslåing med Sande kommune i 2020.

IKOS er et kvalitetssikringssystem for individbasert kompetanse-styring i tjenestene. Systemet tar utgangspunkt i brukernes behov og har fokus på kompetanse. Brukere og pårørende får en konkret ansvarlig tjenesteyter å forholde seg til. Tjenesteansvarlig sørger for brukerinvolvering, faglig god praksis og samarbeid med andre involverte, som fastlege, sykehus og NAV. Klare ansvarsroller og målrettet bruk av kompetanse bidrar til god styring i kommunal helse- og omsorgstjeneste. I 2018 har IKOS blitt implementert i kommunens bo- og behandlingssentra, hjemmetjenesten og i voksenhabilitering. Verktøyet er nå implementert ut i alle virksomheter, hvor det tenkes tatt i bruk.

Menn i helse

«Menn i helse» er et samarbeidsprosjekt mellom kommune, Nav, fylkeskommune, fylkesmannen, KS og Helsedirektoratet. Målet med prosjektet er å rekruttere menn til helsefagarbeidere i kommunene. Representanter fra kommunen er med på intervju og utvelgelse før oppstart. Deltakerne får tittel helserekrudd og tilbys et komprimert utdanningsløp frem til fagbrev som helsefagarbeider. Det mottas ytelser fra Nav i rekrutt perioden. Lønn fra kommune gjelder under sommerjobb og læretiden.

De første lærlingene fra Menn i helse startet opp medio august i 2018. Dessverre har to av lærlingene valgt å slutte grunnet uenighet om lengde på lærlingtid. Men i helse har tatt denne problematikken på alvor slik at lærlingtid nå tidligere blir avklart.

Holmestrand kommune har avtale om at kommunen kan ta imot seks rekrutter og tre lærlinger. Dette antallet kan variere utfra søkere til Menn i helse. Kommunen har så langt vært fornøyd med helserekruddene og lærling.

Lærlinger som tar helsearbeiderfag er den største gruppen blant lærlingene, og helse er den sektoren der årsverksbehovet i kommunene forventes å øke mest de neste 10 årene. Holmestrand kommune hadde i 2018 ni lærlinger innenfor helsefagarbeiderfaget og en innenfor institusjonskokkfaget. Disse kommer fra ordinær skoleordning. Syv lærlinger hadde tilholdssted i Holmestrand og tre lærlinger i Hof.

10 TEKNISKE TJENESTER

Programområdet omfatter virksomhetene Kommunalteknikk og Plan, byggesak og landbruk. Sistnevnte virksomhet er et vertskommunesamarbeid med Sande fra 01.05.2018 og er lokalisert i Sande rådhus.

10.1 ØKONOMISKE RESULTATER TEKNISK

Virksomheter	Regnskap 2018	Rev. bud. 2018	Avvik i kr	Avvik i %
410-Plan-, byggesak og landbruk	6 231	3 673	-2 558	-69,6 %
420-Kommunalteknikk	51 313	48 661	-2 651	-5,4 %
Sum	57 544	52 335	-5 209	-10,0 %

2018 representerer et unntaksår ved at to budsjetter skal smeltes sammen til ett (Holmestrand og Hof) samtidig som det innledes vertskommunesamarbeid med Sande om plan, byggesak og landbruk.

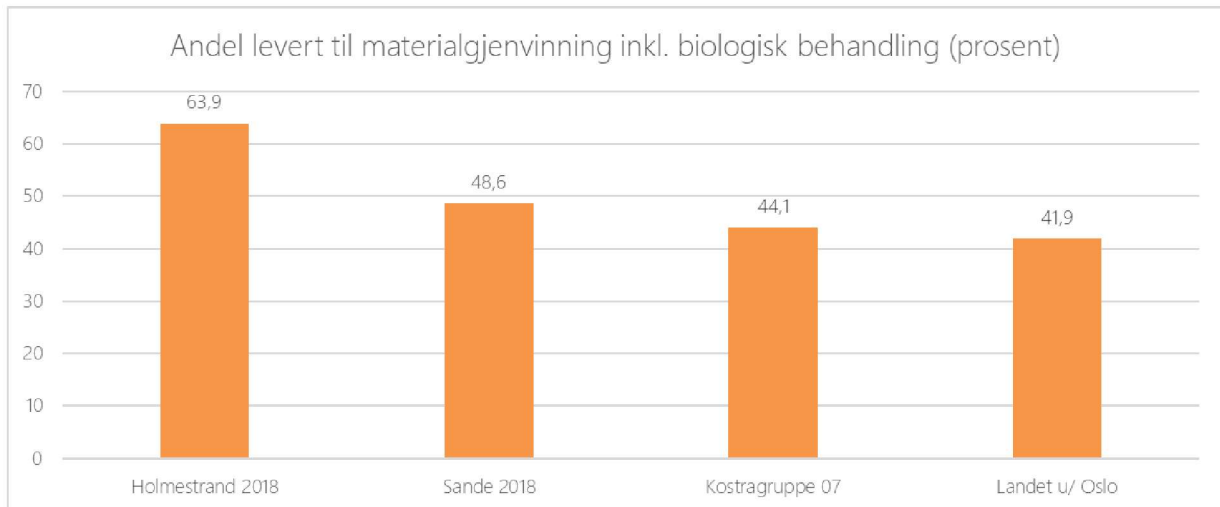
Avvik lønn er i hovedsak knyttet til Plan, byggesak og landbruk. Her har Holmestrand vært vertskommune siden 01.05.2018 uten at budsjettet ble styrket for overførte årsverk fra Sande, som ville være «finansiert» med tilsvarende reduksjon i deres budsjett.

Avvik utgifter er i hovedsak knyttet til Kommunalteknikk, der vaktmestertjenesten skiller seg ut. Her har vi ikke vært i stand til å fange opp utgiftsomfanget som følge av sammenslåingen Holmestrand/Hof da budsjettet ble vedtatt, og ved senere rapportering. Lønn, bygningsvedlikehold, innkjøp av driftsmateriell og serviceavtaler viser et avvik på over 5 mill. kroner. Dette dreier seg i stor grad om reell underbudsjettering, som virksomheten har fått delvis rettet opp i budsjett 2019. Fortsatt mangler 4 mill. kroner på vaktmesterbudsjettet 2019 i forhold til regnskap 2018. Ved første tertialrapportering i 2019 vil det bli redegjort for følgene dette kan få for bygningsvedlikeholdet og behov for økt bevilgning.

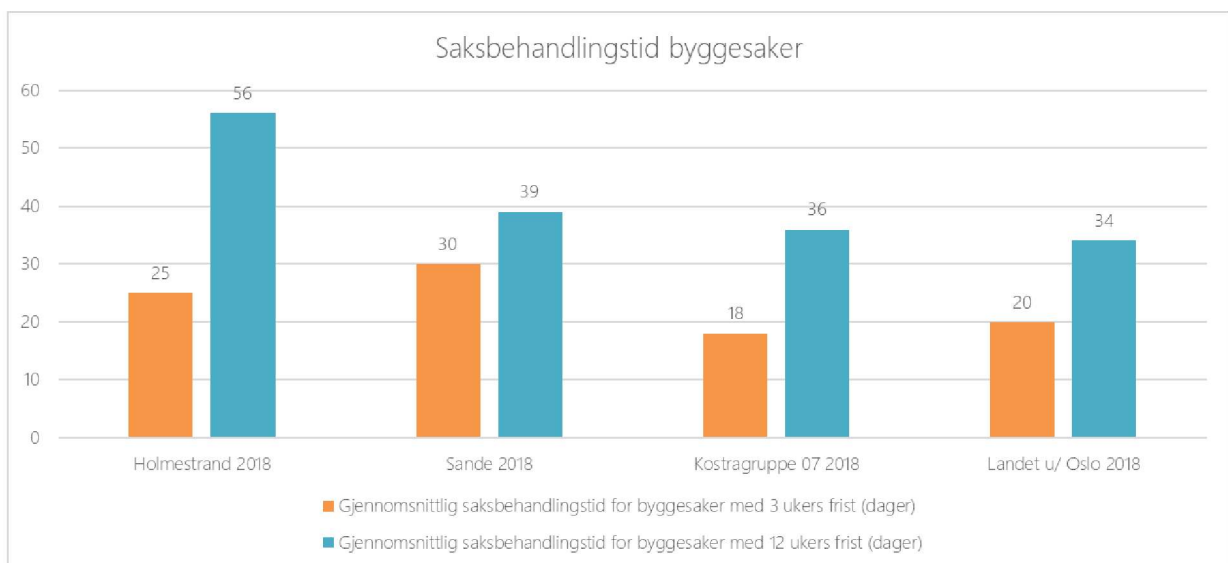
Innenfor Plan og byggesak ble det tilsvarende ikke tatt høyde for utgiftene Sande har til kjøp av tjenester fra Drammen kommune, hvor det ikke er 100 pst selvkost på. I tillegg kommer påløpte merutgifter til lokalisering av virksomheten i Sande rådhus.

Avvik inntekter beløper seg omtrent til avviket på utgifter, men fordeler seg annerledes og kompenserer ikke lønnsavvik og utgiftsavvik fullt ut.

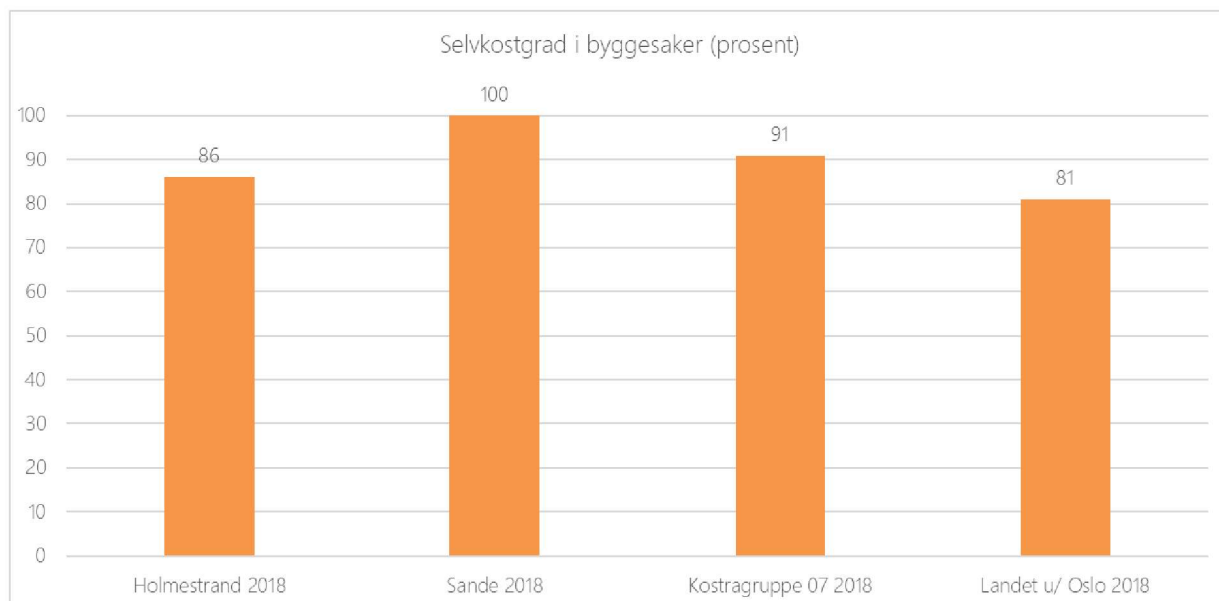
10.2 NØKKELTALL

Holmestrand ligger noe høyere på dette nøkkeltallet enn Sande og de øvrige kommunegjennomsnittene i dette utvalget. Det viser at VESAR-samarbeidet bærer frukter.

Holmestrand opplevde en markant økning i antall byggesaker i 2018, som påvirker saksbehandlingstiden. Se tabell under Plan og byggesak.

Her spiller en restanse av byggesaker pr. 31.12 inn slik at gebyrinntekten først kommer i 2019.

10.3 KOMMUNALTEKNIKK

Året har vært preget av arbeid med kommunesammenslåing Hof og Holmestrand.

«Minimumsversjonen» med tilpasning av forskrifter og rutiner samt nye IKT-verktøy har periodevis tatt mye tid. I tillegg startet arbeidet med kommunesammenslåing med Sande. Dette har krevd ressurser, spesielt i høsthalvåret.

Budsjett 2018 har vært veldig vanskelig å styre/rapportere på. Det er derfor kun rapportert på totalramme i 2018.

Fokuset på vedlikehold av bygningsmassen og internkontrollsystem i forhold til dette har vært et fokusområde også i 2018. Dette er et kontinuerlig arbeid som vil fortsette også i årene som kommer, men som krever ekstra mye arbeid i en fase der alle bygg i ny kommune skal kartlegges og dokumenteres.

Innenfor VA (selvkostområdet) har store prosjekter som blant annet nytt renseanlegg krevd store ressurser. I tillegg har det vært flere andre prosjekter for å forbedre infrastrukturen i Holmestrand sentrum.

Innenfor området vei og park er turvei til Sande ferdigstilt i 2018. Offisiell åpning var 5. november 2018. I tillegg ble ny turvei på Bråtan i Hof offisielt åpnet 11. desember.

Av trafiksikkerhetstiltak som er gjennomført i 2018 kan nevnes;

- rekkverk langs Brekkeveien mot Eidsfoss kirke
- rekkverk Hvitvingfossveien/gamle Hillestad skole

- o merking av fartshumper
- o nye fartshumper ved Gjøklep ungdomsskole
- o nye fartshumper i Lørdalveien, Fløyveien, Lindsetveien

I tillegg ble følgende veier asfalt helt/delvis; Vestre Lianvei, Industriveien, Vikeveien, Kopstadlinna, Kirkebrekka, Hagemannsveien, Kaarbyveien.

I 2018 ble det vedtatt forsøksordning med 1 time gratis parkering i Holmestrand sentrum. Tiltaket har fått positive tilbakemeldinger fra næringslivet og rådmannen vil legge frem ny sak for kommunestyret om dette i første halvår 2019.

Sekkepost teknisk

Prosjekt	Beløp
Parkeringsplass Havnegt. 2	2 020 405
53 % dekket frikjøp parkering	-1 078 411
Belysning turløype i Hof	1 098 000
Sum	2 039 994

10.3.1 Selvkostområde Vann, avløp og renovasjon

Tjenesteområdet omfatter:

- o Vannforsyning gjennom eierskap i Vestfold Vann og vannkildene Farrisvannet og Eikeren
- o Effektiv og sikker distribusjon av nok vann og godt vann til kommunens abonnenter gjennom kommunens ledningsnett
- o Vedlikehold og pålitelig drift av avløpsnettet i henhold til myndighetenes krav
- o Pålitelig drift & vedlikehold av kommunens avløpsrenseanlegg
- o Halvårlig rapportering om status på vedtatte VA-hovedplaner til utvalget for regulering og kommunalteknisk
- o Forhindre forurensende utslipp til resipienter i kommunen
- o Innsamling og behandling av avfall gjennom eierskap i VESAR
- o Drift av nordre Foss gjenvinningsstasjon for kommunens innbyggere og næringsliv gjennom eierskap i Nordre Jarlsberg Avfallsselskap sammen med Horten og Re

I 2018 er det i hovedsak gjennomført prosjektering av prioriterte tiltak vedtatt i hovedplanene for vann og avløp. Flere av oppdragene har tatt vesentlig lenger tid enn beregnet på grunn av kapasiteten til konsulenter samt kompleksiteten på flere av prosjektene. Dette har medført at anleggsvirksomheten ikke har vært like stor som planlagt. Dette medfører at mange prosjekter må videreføres og gjennomføres i 2019.

Prosjektering

- Fossdalen (avløpsledning, vannledning og pumpestasjon)
- Ny hovedledning(er) vann fra Hillestad - Gullhaug mellombasseng. Etappe 1 Bringakerveien
- Forstudie utvidelse av renseanlegg i Hof
- Weidemannsgate etappe 2 – VA-sanering
- Fibo pumpestasjon - avløp
- Nordre Klev (avløpskulvert fra fjellet og ned til Kirkegaten)
- Dunkebekken etappe E og D – VA-sanering

Anlegg

- Sanering VA Weidemannsgate etappe 1 - gjennomført.
- Avløp Dunkebekken etappe A og B – under arbeid etter oppstart i oktober
- Ny vannledning Hauganfeltet-Vikeveien – gjennomført. Øker vannkapasitet og sikrer brannvannsdekning i Hof sentrum.

10.4 PLAN, BYGGESAK OG LANDBRUK

Virksomheten løser følgende oppgaver i et vertskommunesamarbeid med Sande fra 1.5.2018 fordelt på tjenestene Plan, Byggesak, Geodata og Landbruk:

- Kommuneplanlegging
- Forvaltning av geodata
- Plan- og byggesaksbehandling – Ulovlighetsoppfølging
- (Utbyggingsavtaler – Refusjon – Ekspropriasjon) / Flyttet til kommunalsjefen
- Oppmålingsforretninger og føring av matrikkelen
- Friluftslivsmyndighet i Holmestrand
- Landbruksoppgaver og –myndighet

Rapportering på mål i økonomiplanen

I Økonomiplan 2018-2021 er det mål knyttet til Byutvikling og Tettstedsutvikling. For byutviklingen dreier det seg om reguleringen av ny fylkesvei gjennom byen på det nedlagte jernbanesporet. Planen ble vedtatt vinteren 2018, og vegvesenet har kommet godt i gang med videre prosjektering og grunnverv. Utbygging på Strandholmen sør – byggetrinn 2 er i gang og byggetrinn 1, blokka mot Dulpen er tatt i bruk. Resten av Sparebankkvartalet mot sør er under utbygging og gir plass til bl.a. ny dagligvarebutikk og flytting av Vinmonopolet til nye lokaler. Det er igangsatt regulering av UNI-kvartalet og Bache-kvartalet inkl. Kullboden, Bache-Gabrielsens Plass og tidligere Gjestenkvartalet. Reguleringsplanen for Solbergjordet med plass til drøye 300 boenheter er vedtatt, men ligger til klagebehandling hos fylkesmannen om gyldigheten av utbyggingsomfanget. Solbergjordet ligger i gangavstand fra heisen og vil således styrke byens befolkningsgrunnlag med betydning for handel og sosiale aktiviteter. Det er ikke registrert noe planinitiativ fra Skitunnelen i

løpet av 2018. Fylkeskommunen har vist interesse for Verkstedtomta ved kollektivterminalen som ett av flere alternativer til ny vgs. i nordfylket. Det samme har Domstolsadministrasjonen med tanke på nytt tinghus. Reguleringen av ny vei Sjøskogen – Kleivan er godt i gang og forventes lagt ut til offentlig ettersyn i mai 2019. Det vil intensivere utbygging av Søndre Kleivan.

For tettstedsutviklingen dreier det som om Hof sentrum, Sundbyfoss, Eidsfoss og Gullhaug. Salg av tomter i Prestegårdshagen nær Hof sentrum er endelig startet opp, og opparbeidelsen av teknisk infrastruktur er kommet i gang. Dette vil bli det største boligfeltet i Hof. Ny dagligvarebutikk er under bygging på Sundbyfoss, og det bygges på Rydningen ved Eidsfoss. Det samme er tilfellet på Nordre Berg ved Gullhaug. Her vil reguleringsplanen for flerbrukshall og barnehage ved Botne skole bli vedtatt vinteren 2019.

Spesielle hendelser i 2018

- Vedtak av to svært omfattende planer; ny fylkesvei 900 gjennom byen og utbygging av drøye 300 boenheter på Solbergjordet.
- Byggestart på resten av Sparebankkvartalet med plass til ny dagligvarebutikk og flytting av Vinmonopolet til nye lokaler.
- Byggestart for ny butikk på Sundbyfoss og salgsstart i Prestegårdshagen.

Interne nøkkeltall

Bemanning	2018	2017
Byggesak	10,0	4,8
Plansak	5,0	4,0
Oppmåling/deling/adresser	3,0	2,0
Geodata	1,5	1,5
3-k kommuneplanlegger	0,0	0,0
Virksomhetsleder	1,0	1,0
Matrikkelføring/Infoland	2,0	1,6
Landbruk	4,0	0,0 Re
I alt	26,5	14,9

Plan Holmestrand	PlanID	Under arbeid	Vedtatt	Formål
Bentsrud vest	2012017	X		Næring
Ny vei sjøskogen – Kleivan	2015027	X		Samferdsel
Fv. 900 gjennom sentrum	2015029		X	Samferdsel
Ekeberg gartneri	2015031		X	Bolig - transformasjon
Solbergskogen	2016033		X	Bolig - fortetting
Solbergjordet	2016034		X	Bolig
Hvittingfossvn. 92	2016035		X	Bolig - fortetting
Stubsrød	2016036		X	Bolig - fortetting
Hvittingfossvn. 231	2016037		X	Bolig - transformasjon
Nordre Berg B8a og b	2017038		X	Bolig
Eikelundåsen	2017039	X		Bolig
Gullhaug	2017040	X		Flerbrukshall/barnehage
Solum	2017041	X		Asfalt/betongblander
Sparebankkvartalet	2017042		X	Parkeringsplass COOP

Plan Holmestrand	PlanID	Under arbeid	Vedtatt	Formål
UNI-kvartalet (kvartal 11-syd)	2017043	X		Bolig/næring - sentrum
Hvittingfossveien 121	2017044		X	Bolig - fortetting
Hanekleiva massedeponi	2017045	X		
Kleivantoppen	2017046	X		Bolig
Bachekvartalet	2018047	X		Bolig/næring - sentrum
Hillestad Elvetun	2018048	X		Bolig - transformasjon
Solberggrenda Platå	2018049	X		Bolig - fortetting
Kongseplerød Hagegrend	2018051	X		Bolig/gårdsnæring
Prestegårdshagen	2018052		X	Bolig - planendring
Mindre endringer		1	1	
Klager			10	5 – dobling fra 2017

Hele 10 planer ble sluttbehandlet i 2018. Det var en økning i klager på plan- og byggesaksvedtak sammenlignet med tidligere år.

Sande «erstattet» Re i vertskommunesamarbeidet. Det medførte økt aktivitet i forhold til 2017 med langt flere planer under arbeid i Sande enn i Re.

*Holmestrand kommune
Rådhusgaten 11
Postboks 312, 3081 Holmestrand*

www.holmestrand.kommune.no

